

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०२२

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी यांची सेवा नियमित करण्याबाबत

(१) ३०९३ (१३-०४-२०२०). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली), श्री.दिलीपराव बनकर (निफाड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नव संजीवनी योजनेतर्गत १५ जिल्ह्यात एकूण १७२ पदे मंजूर असून १७० मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी कंत्राटी पद्धतीने सेवारत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आयुक्त कुटुंब कल्याण व संचालक राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीने शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१२/१०३५/प.क्र.५०८/ सेवा -३ नुसार वेतन श्रेणी लागू करून सेवा नियमित करण्याची शिफारस करूनही अद्याप कोणतीही कार्यवाही झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वेतनवाढीबाबत आदिवासी विभागाकडून सकारात्मक भूमिका असूनही आरोग्य विभागाने अद्यापपर्यंत निर्णय घेतलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून तात्काळ निर्णय घेण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

राज्यातील १६ आदिवासी जिल्ह्यात सध्या एकूण २८१ भरारी पथके मंजूर असून सद्यस्थितीत २०७ मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी कार्यरत आहेत.

(२) हे खरे नाही.

शासनाने गठीत केलेल्या समितीच्या निर्णयानुसार संचालक, आरोग्य सेवा यांनी दिनांक दि. २७.०२.२०१५ व दि. ३०.०६.२०१८ रोजी नवसंजीवनी योजनेतर्गत भरारी पथकातील वैद्यकीय अधिकारी यांची पदे नियमितरित्या निर्माण करण्याबाबत प्रस्ताव शासनाला सादर केला होता. तथापी सदर प्रस्ताव अमान्य करण्यात आला आहे.

(३) व (४) शासनाने दि.०३-०९-२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील १६ आदिवासी बहुल जिल्ह्यातील भरारी पथकातील मानसेवी वैद्यकीय अधिका-यांचे एकत्रित मानधन रु.४०,०००/- करण्यात आलेले आहे.

(५) प्रश्न उदभवत नाही

सातारा जिल्हा रुग्णालयात कर्करोगाच्या रुग्णांसाठी अत्यावश्यक असणाऱ्या औषधांची टंचाई निर्माण झाल्याबाबत..

(२) ३२५१५ (०७-०१-२०२२). श्री.दिपक चव्हाण (फलटण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सातारा येथील जिल्हा रुग्णालयात कर्करोगाच्या रुग्णांसाठी आवश्यक असलेली केमोथेरेपीची सुविधा बंद असून या रुग्णांसाठी अत्यावश्यक असणाऱ्या औषधांची टंचाई जाणवू लागली असल्याची बाब दिनांक १८ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. १२८ (२)

- (२) असल्यास, कर्करोगाच्या रुग्णांसाठी असलेली औषधे महाग असून शासकीय रुग्णालयांत गेले सहा महिने ही औषधे उपलब्ध होत नसल्यामुळे रुग्णांच्या नातेवाईकांना कर्ज काढून औषधे विकत घ्यावी लागत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, ही औषधे जिल्हा रुग्णालयात उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०२-०१-२०२३) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उदभवत नाही

(४) प्रश्न उदभवत नाही

कोरोना संकटाच्या कालावधीत आर्थिक संकटात सापडलेल्या सांस्कृतिक व कलाक्षेत्रातील कलाकारांना आर्थिक सहाय्य करणेबाबत

(३) ३२७१८ (०६-०१-२०२२). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.मनोहर चंद्रिकापूरे (अर्जुनी-मोरगांव), श्रीमती सरोज आहिरे (देवळाली) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोरोना संकटाच्या कालावधीत राज्यात सांस्कृतिक कार्यक्रम, नाट्य व सिनेमागृहे बंद असल्यामुळे लोककलावंतांवर आर्थिक संकट ओढावल्यामुळे त्यांना आर्थिक मदत करण्यासाठी राज्यातील लोकप्रतिनिधीं यांचेसह लोककलावंतांनी शासनाकडे मागणी केली असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील लोकप्रतिनिधीं यांचेसह लोककलावंतांनी केलेल्या मागणीस अनुसरून शासनाने लोककलावंतांना आर्थिक मदत व्हावी म्हणून ५६ हजार लोकवंतांना प्रत्येकी ५ हजार रुपये याप्रमाणे आर्थिक मदत करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याचे दिनांक १६ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाची ही आर्थिक मदत कमी असून त्याऐवजी प्रत्येकी १ लाख रुपये देण्याच्या मागणीसह कलावंत व त्यांच्या कुटुंबियांसाठी मेडीक्लेम पॉलिसी, सरकारी दवाखाना मोफत करावा या मागण्यांसह महाकवी गायक वामनदादा कर्डक यांचे नावाने लोककलावंतांसाठी कल्याणकारी महामंडळ स्थापन करण्यात यावे अशी मागणी राज्यातील ख्यातनाम ज्येष्ठ गायक श्रीमान आनंद शिंदे यांचेसह शिष्टमंडळाने मा.मुख्यमंत्री यांची प्रत्यक्ष भेट घेऊन त्यांना निवेदन दिले असल्याचे दिनांक १६ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच, गेल्या दोन वर्षांपासून ते माहे नोव्हेंबर २०२१ अखेर पर्यंत शासनाने जिल्हाधिकारी स्तरावर समितीची नेमणूक करून किती व कोणत्या कलाकारांना तसेच प्रयोगात्मक कलेच्या क्षेत्रातील किती संस्थांना प्रत्यक्षात प्रत्येकी किती रुपये निधीचे वितरण केले आहे,

(५) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (१४-१०-२०२२) : (१), (२), (३), (४) व (५) कोरोना संकटाच्या कालावधीत राज्यात सांस्कृतिक कार्यक्रम, नाट्य व सिनेमागृहे बंद असल्याने लोककलावंतांना आर्थिक मदत देण्यासाठी विविध संस्था / कलाकार / लोककला पथकांची निवेदने विभागास प्राप्त झाली आहेत. या पार्श्वभूमीवर प्रयोगात्मक कला प्रकारातील कलाकारांना व या क्षेत्रातील संस्थांना एकरकमी अर्थसहाय्य देण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला असून याबाबतचे आदेश शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य, दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०२१ अन्वये निर्गमित करण्यात आले आहेत. त्यानुसार राज्यातील ५६००० कलाकारांना प्रत्येकी ठोक एकरकमी रुपये ५,०००/- प्रमाणे रुपये २८.०० कोटी व ८४७ लोककला पथकांना रुपये ६.०० कोटी व त्यांच्या सर्वेक्षणासाठी व प्रशासकीय खर्च यासाठी रुपये १.०० कोटी असे एकूण रुपये ३५.०० कोटी एकरकमी अर्थसहाय्य करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०२१ च्या शासन निर्णयान्वये मार्च, २०२२ अखेर सदर योजनेचा प्रत्यक्ष लाभ देण्यात आलेल्या
लाभार्थ्यांचा तपशील खालीलप्रमाणे :-

अ.क्र.	तपशील	शा.नि. नुसार मंजूर संख्या	प्रत्यक्ष देय संख्या	वितरीत रक्कम रुपये
१.	एकल कलाकार	५६०००	३४३४	१,७१,७०,०००/-
२.	समूह / संस्था	८४७	१०५	९५,००,००० /-

कोरोना पार्श्वभूमी कलाकार व समूहांना अर्थसहाय्य योजनेचा लाभ मर्यादित स्वरूपात मिळाला आहे. कलाकार व संस्थांनी सदर दिनांक ३ नोव्हेंबर, २०२१ च्या शासन निर्णयातील नियम व अटी क्लिष्ट असल्याने तसेच काही अपरिहार्य कारणास्तव संस्था व कलाकारांना विहित मुदतीत अर्ज सादर करता न आल्याने सदर शासन निर्णयात सुधारणा करून मुदतवाढ देण्याची मागणी केल्यामुळे सदर योजनेस मुदतवाढ देण्याचे प्रस्तावित आहे.

राज्यातील ज्येष्ठ गायक श्री. आनंद शिंदे यांनी मा. मुख्यमंत्री महोदयांना दिलेले निवेदन प्राप्त झाल्याचे आढळून आलेले नाही. तथापि, महाराष्ट्र कलाकार कल्याण मंडळ स्थापन करणेबाबत शासन सकारात्मक आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

आटोळा (ता.चाकूर,जि. लातूर) येथील आरोग्य उपकेंद्र बंद असल्याबाबत

(४) ३३०३१ (०७-०१-२०२२). श्री.बाबासाहेब पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आटोळा (ता.चाकूर,जि. लातूर) येथील आरोग्य उपकेंद्रात आरोग्य कर्मचारी उपलब्ध नसल्यामुळे आरोग्य उपकेंद्र बंद असल्याची बाब दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासमूहारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात चौकशी करण्यांत आली आहे काय,

(३) असल्यास, या उपकेंद्रात आरोग्य कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करून उपकेंद्र सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यांत येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) उपकेंद्रातील कार्यरत असलेले आरोग्य सेवक हे कुष्ठरोग निर्मुलन अंतर्गत ACF रुग्णांची तपासणी करण्यासाठी उपकेंद्राच्या कार्यक्षेत्रातील मौजे घनसरगाव येथे गेले होते. हे खरे आहे.

(२) नाही.

(३) उपकेंद्रातील रिक्त असलेल्या आरोग्य सेविकांच्या जागी कंत्राटी आरोग्य सेविका नियुक्ती करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

केज (जि.बीड) मतदार संघात कोरोना काळात यंत्र सामुग्री खरेदीमध्ये झालेल्या गैरव्यवहाराबाबत

(५) ३४८९० (१०-०१-२०२२). श्रीमती नमिता मुंदडा (केज) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात माहे मार्च, २०२० पासून कोरोना विषाणू संसर्गाचा प्रादुर्भाव सुरु झाला असून यामध्ये बीड जिल्ह्याचाही समावेश होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बीड जिल्ह्यासाठी या कोरोना काळात उपाययोजना म्हणून जिल्हा नियोजन समिती सह गौण खनिज, आपत्ती निवारण आणि राज्यशासन अशा विभागाकडून ५० कोटी रुपये इतका निधी प्राप्त झाला, हे ही खरे आहे काय,

वि.स. १२८ (४)

- (३) असल्यास, कोरोना विषाणू संसर्ग झालेल्या रुग्णांसाठी सर्वाधिक महत्त्वाचे असलेले व्हेंटिलेटर शासनाने खरेदी केले व औषधांची खरेदी वरिष्ठ पातळीवरून झाली परंतु उपचारासाठी इतर सामुग्री खरेदी करण्याऐवजी रंगरंगोट्या, दुरुस्त्या, सीसीटीव्ही बसवणे ही कामे कोरोना निधीतून झाली असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, केज उपजिल्हा रुग्णालय व अंबाजोगाई शेजारील लोखंडी सावरगाव येथे उभारलेल्या कोविड रुग्णालयात बसविण्यात आलेले सीसीटीव्ही हे बाजार दरानुसार आणि निविदा स्पर्धेतून हे साहित्य ३ ते ४ लाख रुपयात असताना यावर २५ लाख रुपये निधी खर्च झाला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त मुद्दा स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.पालकमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या जिल्हा नियोजन समितीच्या बैठकीमध्ये उपस्थित करून दोषींवर कठोर कारवाई करण्याची मागणी दिनांक २ फेब्रुवारी, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास केली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (६) असल्यास, उक्त मागणीनुसार शासनाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे आहे,

(२) बीड जिल्हयासाठी कोरोना काळात उपाय योजना म्हणून जिल्हा नियोजन समितीसह आपत्ती निवारण व आमदार स्थानीक विकास कार्यक्रमांतर्गत त्या कालावधीत सुमारे रु. २७.५३ कोटी इतका निधी प्राप्त झाला होता.

(३) अंशतः खरे आहे.

व्हेंटिलेटरचा पुरवठा केंद्र शासनामार्फत करण्यात आला हे खरे आहे. मात्र स्थानिक स्तरावर सुध्दा आवश्यकतेनुसार औषधी, साहित्य सामुग्री, दुरुस्त्या, रुग्णसेवा व रुग्णांचा सुरक्षेच्या दृष्टिने आवश्यक उपकरणे स्थापत्य कामे इ. करण्यात आली.

(४) हे खरे नाही.

(५) होय हे खरे आहे.

(६) सदरील खरेदी सार्वजनिक बांधकाम विद्युत विभाग यांचे अंदाजपत्रकानुसार तसेच जिल्हा अधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली खालील समितीच्या मान्यतेने ई-टेंडर द्वारे झालेली आहे त्यामुळे कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्ह्याच्या बृहत आराखड्यामध्ये मंगळवेढा तालुक्यातील प्राथमिक आरोग्य उपकेद्रांचा समावेश करणेबाबत

(६) ३५५३० (१०-०१-२०२२). श्री.समाधान अवताडे (पंढरपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पंढरपूर मंगळवेढा विधानसभा मतदार संघातील मंगळवेढा तालुक्यातील हुलजंती व उचेठाण या प्राथमिक आरोग्य केंद्राचा व (१) शिरनांदगी (२) लोणार (३) नंदूर (४) संत दामाजीनगर (५) तळसंगी (६) सलगर बु. (७) गुंजेगाव (८) चिक्कलगी या आठ प्राथमिक आरोग्य उपकेद्रांचा सोलापूर जिल्हयाच्या बृहत आराखड्यामध्ये समावेश करण्याबाबतचा जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, सोलापूर यांनी सहसंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई यांच्याकडे दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास पाठवलेल्या प्रस्तावास मान्यता मिळणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा. सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त दोन प्राथमिक आरोग्य केंद्र व आठ प्राथमिक आरोग्य उपकेद्रांचा बृहत आराखड्यामध्ये समावेश करण्यात आले आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (२८-११-२०२२) : (१) हे अशंत: खरे आहे.

सन २०११ च्या लोकसंख्येवर आधारित प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्र निर्मितीचा जिल्हा आरोग्य अधिकारी यांनी दिनांक २५.१०.२०१९ अन्वये सादर केलेल्या प्रस्तावात मंगळवेढा तालुक्यातील ०२ प्राथमिक आरोग्य केंद्र व ०८ प्राथमिक उपकेंद्रांचा समावेश आहे.

(२) व (३) तथापि सदर जोडबृहत आराखड्याचा प्रस्ताव अपुर्ण असुन सुधारित परिपूर्ण प्रस्ताव जिल्हा आरोग्य अधिकारी कार्यालयाकडून मागविण्यात आला आहे.

सोलापूर शहर (ता.जि. सोलापूर) येथील भुईकोट किल्याची झालेली दुरवस्था

(७) ३६५३७ (१०-०१-२०२२). श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर शहर (ता.जि.सोलापूर) येथील ऐतिहासिक ओळख असलेल्या भुईकोट किल्याची दुरवस्था झाली असल्याने सदर किल्ला नामशेष होण्याच्या मार्गावर असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रस्तुत प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, तदनुसार चौकशीत काय निष्पन्न झाले,

(३) असल्यास, सदरहू किल्याच्या दुरस्ती व डागडुजी करिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२९-०९-२०२२) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्नाधिन किल्ला भारतीय पुरातत्व विभागाच्या अखत्यारित असून त्या विभागामार्फत संपूर्ण किल्ल्यावरील अनावश्यक झाडे-झुडूपे, वनस्पती काढून टाकण्यासाठी कार्यदेश देण्यात आला आहे. किल्ल्याच्या तटबंदीच्या दुरुस्तीसाठी मंजूरी देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

इचलकरंजी (जिल्हा कोल्हापूर) येथील इंदिरा गांधी सामान्य रुग्णालयातील समस्याचे निराकरणे करणेबाबत.

(८) ३६५४९ (१०-०१-२०२२) श्री.प्रकाश आवाडे (इचलकरंजी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) इचलकरंजी (जिल्हा कोल्हापूर) येथील इंदिरा गांधी सामान्य रुग्णालय शासनाकडे हस्तांतरीत झाल्यानंतर या रुग्णालयास प्रतिवर्षी ११ कोटी रुपये देण्याचा शासन निर्णय झाला असून अजूनही ही रक्कम रुग्णालयास आदा केली नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या रुग्णालयातील बेड क्षमता ३०० पर्यंत वाढविण्यासाठी शासनाकडे वारंवार मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या रुग्णालयात सन २०१६ पासून १६ पदे असून येथे गत १५ वर्षांपासून कार्य करत असलेल्या ४२ कर्मचाऱ्यांच्या समावेशनात कोणतीही अडचणी नसताना तो प्रश्न प्रलंबित ठेवण्यात आला आहे हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) नगर विकास विभागाच्या दि. ३० जून २०१६ च्या शासन निर्णयानुसार सदरचे रुग्णालय सार्वजनिक आरोग्य विभागाकडे हस्तांतरीत करण्यात आलेले असून त्या करिता आवश्यक असणारी

अर्थ संकल्पीय तरतुद (वार्षिक रु. ११ कोटी) करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे त्या प्रमाणे दरवर्षी आवश्यकतेनुसार आर्थिक खर्च करण्यात येत आहे. हे खरे आहे.

(२) होय,

(३) हे खरे नाही

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

(५) प्रश्न उद्भवत नाही

कोरोनाचा संसर्ग रोखण्यासाठी केंद्र शासनाकडून प्राप्त झालेला निधी अखर्चित राहिल्याबाबत

(९) ३७६९८ (२४-०४-२०२२). श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्रीमती मोनिका राजळे (शेवगांव - पाथर्डी), श्रीमती श्वेता महाले (चिखली), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुर्बाड), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.जयकुमार रावल (शिंदखेडा), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्रीमती मंदा म्हात्रे (बेलापूर), श्री.नरेंद्र भोंडेकर (भंडारा), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कोरोनाच्या संभाव्य तिसरा लाटेच्या अनुषंगाने विविध उपाययोजनांसाठी आवश्यक निधीची मागणी प्रशासनातर्फे शासनाकडे करण्यात आली असल्याचे निदर्शनास आले असून केंद्र शासनाकडून राष्ट्रीय आरोग्य अभियानाच्या माध्यमातून कोरोनासाठी राज्य शासनाला दिलेल्या निधीपैकी किती निधी खर्च करण्यात आला आहे ,

(२) असल्यास, कोरोना तसेच ओमायक्रॉन साथीच्या पार्श्वभूमीवर सह्याद्री अतिथी घेतलेल्या आढावा बैठकीत केंद्रीय सार्वजनिक आरोग्य मंत्री महोदयांनी केन्द्र शासनाने राज्यांना लस औषधासह वाढीव निधी दिला जात असतानाही राज्य शासनाचे काम संधगतीने सुरु असल्याची बाब निदर्शनास आणली तसेच कोरोना रुग्णांची संख्या वाढली तर त्यांची काळजी कशी घ्यायला हवी या बाबतच्या सूचना दिल्या आहेत ,हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यांना केंद्रीय आरोग्य मंत्रालयाच्या वतीने देण्यात येणाऱ्या ई.सी.आर.पी. (इमर्जन्सी कोवीड रिस्पॉन्स प्याकेज) मधील ५० टक्के निधी महाराष्ट्र शासनाने वापरला नसून राज्याला पहिल्या टप्प्यात ११८५.१२ कोटी तर दुसऱ्या टप्प्यात ८२०.७७ कोटी निधी केंद्राने दिला मात्र राज्याने माहे सप्टेंबर २०२१ पर्यंत ४१०.३९ कोटी रु. खर्च केला असल्याची माहिती मा. केंद्रीय आरोग्य राज्यमंत्री यांनी दिनांक ५ जानेवारी २०२२ रोजी वा त्यासुमारास आरोग्य सचिवांनी घेतलेल्या बैठकी नंतर दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उर्वरित निधी माहे मार्च पर्यंत वापरणे अपेक्षित असल्याने शासन कोवीडच्या तिसऱ्या लाटेच्या उपाययोजना साठी हा निधी कोवीड केअर सेंटर, कोविड रुग्णालये, टेस्टिंग किट्स, व पायाभुत व अत्यावश्यक घटकांसाठी वापरण्यासाठी नियोजन करणार आहे काय,

(५) असल्यास, निधी असतांना सुद्धा खर्च न करण्याची कारणे काय आहेत, तसेच, राज्यातील कोरोनाचा वाढता प्रादूर्भाव रोखण्यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहेत,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (९/१२/२०२२) :(१) कोविड- वर उपाययोजना व नियंत्रणासाठी केंद्र शासनाकडून ECRP-I अंतर्गत प्राप्त झालेल्या एकूण रुपये १२४८.०८ कोटी इतक्या निधीपैकी दिनांक १९ मे २०२२ पर्यंत रुपये ११८१.३१ कोटी इतका निधी खर्च झालेला आहे. तसेच, ECRP-II अंतर्गत प्राप्त झालेल्या एकूण रुपये १३६७.९४ कोटी इतक्या निधीपैकी माहे जून २०२२ पर्यंत रुपये ५२८.८२ कोटी इतका निधी खर्च झालेला आहे. उर्वरित खरेदी प्रक्रीया सुरु असून विहित मुदतीत निधीचा विनियोग करण्यात येणार आहे.

(२) हे खरे नाही,

मा. केंद्रीय आरोग्य राज्यमंत्री यांनी कोरोना तसेच ओमायक्रॉन साथीच्या पार्श्वभूमीवर आढावा बैठकीत राज्य शासनास सूचना दिलेल्या आहेत. तदनुषंगाने कोरोना व ओमायक्रॉन ह्या साथीच्या पार्श्वभूमीवर रुग्णांची संख्या वाढल्यावर राज्य शासनाचे काम योग्य गतीने सुरु आहे. तसेच, शासनातर्फे कोरोना तसेच ओमायक्रॉन साथीच्या रोगावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी योग्य त्या उपाययोजना करण्यात येत आहेत.

(३) राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या माहितीनुसार केंद्र शासनाकडून राज्य शासनास ECRP-I व ECRP-II अंतर्गत प्राप्त निधी व झालेला खर्च याबाबतचा तपशील पुढील प्रमाणे आहे :

अ.क्र	बाब	प्राप्त निधी	खर्च निधी	टक्केवारी
१	ECRP-I	१२४८.०८	११८१.३१ (दिनांक १९ मे, २०२२)	९४.६५%
२	ECRP-II	१३६७.९४	५२८.०० (जून, २०पर्यंत)	३८.६६%

(४) ECRP-१ व ECRP-II अंतर्गत प्राप्त झालेल्या असल्याने शासन कोवीडच्या तिस-या लाटेच्या उपाययोजना निधीपैकी अनुक्रमे २४.६५% व ३८.६६% इतका निधी खर्च झालेला असून, उर्वरित निधीचा विनियोग घटकांसाठी अत्यावश्यक त्या घटकांसाठी वापरण्याचे नियोजन करण्यात येत आहे

(५) कोरोनाचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी केंद्र शासनाच्या ता प्रादुर्भाव मार्गदर्शक सूचनानुसार निधी खर्च करण्यात येत असून, केल्या वा त्याकरीता खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात आलेल्या आहेत :-

- फ्ल्यु सदृश्य रुग्णांचे सर्वेक्षण करण्यात येत आहे.
- कोरोना निदानासाठी पुरेशा प्रयोगशाळांची व्यवस्था करण्यात आली आहे.
- सर्व संबंधितांना सुयोग्य मागदर्शन करण्यासाठी स्टेट टास्क फोर्सची स्थापना करण्यात आली आहे.
- कोविडमुळे होणा-या मृत्यूंचे तज्ञांकडून डेथ ऑडिट करण्यात येत असून, मृत्यूचे प्रमाण कमी करण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना राबविण्यात येत आहे.
- रुग्ण उपचारासाठी आवश्यकतेनुसार औषधे व साधनसामग्री पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध करण्यात आला असून, आवश्यकतेनुसार ऑक्सीजन पुरवठा उपलब्ध होण्यासाठी खबरदारी घेण्यात येत आहे.
- कोविड उपचारावरील खर्चांमुळे जनतेचे आर्थिक शोषण होऊ नये, याकरीता औषधे, चाचण्या व इतर साधनसामग्री इ.च्या किंमतीवर नियंत्रण ठेवण्यात आले आहे. तसेच, खाजगी रुग्णालयातील देयकांचे लेखा परीक्षण करण्यात येत आहे.
- सर्व संबंधितांचे कोविड संदर्भातील सर्वेक्षण, निदान, उपचार इ. संबंधी वेळोवेळी प्रशिक्षण घेण्यात येत आहे •
- कोविड प्रतिबंध व नियंत्रण संदर्भात काय करावे आणि काय करू नये, याविषयी विविध माध्यमातून जनतेचे प्रबोधन करण्यात येत आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मरोळ, अंधेरी येथील दुरुस्तीसाठी बंद केलेले कामगार विमा रुग्णालय पुन्हा कार्यान्वित करण्याबाबत

(१०) ३७६९९ (१३-०४-२०२२). श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.निलेश लंके (पारनेर), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईच्या मरोळ अंधेरी येथील महाराष्ट्र औद्योगिक क्षेत्रविकास महामंडळाच्या (एमआयडीसी) परिसरात असलेल्या ३५० बेडच्या कामगार रुग्णालयास दिनांक १७ डिसेंबर, २०१८ रोजी लागलेल्या आगीत १४ रुग्णांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला असून रुग्णालयाच्या इमारतीचे नुकसान झाल्यामुळे ते दुरुस्ती करिता बंद करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर दुर्घटनेस तीन वर्ष उलटूनही सदर रुग्णालय अद्याप सुरु करण्यात आले नसल्याचे दिनांक १३ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रुग्णालयाची दुरुस्ती होईपर्यंत ते कांदिवली येथील कामगार रुग्णालयात हलविण्यात आल्यामुळे अंधेरी, साकीनाका परिसरातील कामगारांना कांदिवली येथील रुग्णालय गैरसोयीचे असल्याचे व आरोग्य सुविधांपासून वंचित राहावे लागत असल्याच्या तक्रारी, महाराष्ट्र राज्य रुग्णसेवक आणि श्रमिक कामगार संघटनेमार्फत शासनाकडे करण्यात आल्या असल्याचे दिनांक १३ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक विकास महामंडळाच्या (एमआयडीसी) विविध परवानग्या न मिळाल्यामुळे सदरचे रुग्णालय सुरु करण्यात आले नसल्याच कामगार विमा रुग्णालयाचे विभागीय संचालक यांनी सांगितले असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, कामगारांना आरोग्य सुविधा मिळण्याचे दृष्टीने सदर कामगार रुग्णालयाची दुरुस्ती तातडीने पूर्ण करून रुग्णालय पुन्हा कार्यान्वित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०२-१२-२०२२) :(१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे.

(४) व (५) “श्रम मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली” यांच्या अधिपत्याखालील “राज्य कामगार विमा महामंडळ, नवी दिल्ली” यांच्यामार्फत राज्य कामगार विमा महामंडळ आदर्श रुग्णालय, अंधेरी हे रुग्णालय चालविण्यात येते. दिनांक १७ डिसेंबर, २०१८ रोजी लागलेल्या आगीनंतर विविध परवानग्या घेऊन सदर रुग्णालयाच्या दुरुस्ती व नुतनीकरणे काम राज्य कामगार विमा महामंडळ, नवी दिल्ली यांनी नियुक्त केलेल्या केंद्र शासनाच्या उपक्रमाखालील “मे.एनबीसीसी, लि.” संस्थेमार्फत सुरु आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

रामटेक (जि. नागपूर) येथील उप जिल्हा रुग्णालयात पदे रिक्त असल्याबाबत

(११) ३८१८८ (२४-०४-२०२२). अॅड.आशिष जयस्वाल (रामटेक) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रामटेक (जि. नागपूर) येथील उप जिल्हा रुग्णालयात जनरल सर्जन, फिजिशियन, बालरोग तज्ञ, परिचारिका, फार्मासिस्ट, प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ इत्यादी पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, डॉक्टर व कर्मचा-यांच्या अभावामुळे रुग्णांना शस्त्रक्रिया, चाचण्या व गरोदर महिलांना प्रसूती करण्याकरिता इतरत्र जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रिक्त पदांमुळे रुग्णांची गैरसोय होत असल्यामुळे रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (१०-०१-२०२३) :(१) हे अंशतः खरे आहे,

एकूण १२ मंजूर अधिपरिचारांपैकी ८ नियमित अधिपरिचारिका कार्यरत आहेत तसेच प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ व फार्मासिस्ट चे पद भरलेले आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) उपलब्ध मनुष्यबळाद्वारे रुग्णांना नियमितपणे वेळीच रुग्णसुविधा पुरविली जात आहे त्यामुळे रुग्णांची गैरसोय होत नाही. वैद्यकीय अधिकारी, गट-अ (एस-२०) ची पदे माहे जून ते सप्टेंबर, २०२१ या कालावधीमध्ये समुपदेशनाने भरण्यात आलेली आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

माजलगाव (जि.बीड) येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करण्याबाबत

(१२) ३८२०५ (२४-०४-२०२२). श्री.प्रकाश (दादा) सुंदरराव सोळंके (माजलगांव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माजलगाव (जि.बीड) येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे ३० खाटावरून ५० खाटामध्ये श्रेणीवर्धन व इमारत बांधकामास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत लोकप्रतिनिधीनी दिनांक १३ जुलै, २०२० रोजी वा त्या सुमारास मा.मंत्री, सा.आरोग्य विभाग यांना निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) व (२) माजलगाव जि.बीड) येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे ३० खाटांवरून ५० खाटांमध्ये श्रेणीवर्धन करण्याच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही

किनगाव (ता.अहमदपूर, जि.लातूर) येथे ग्रामीण रुग्णालय सुरु करण्याबाबत

(१३) ३८२७२ (१२-०४-२०२२). श्री.बाबासाहेब पाटील (अहमदपूर), श्री.संजय बनसोडे (उदगीर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) किनगाव (ता.अहमदपूर, जि.लातूर) हे तालुक्यातील सर्वात मोठे गाव असून येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात लातूर, बीड व परभणी जिल्हयातील रुग्ण येत असतात, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात रुग्णसंख्या पाहता तेथील वैद्यकीय अधिकारी व इतर कर्मचारी यांची संख्या अपुरी पडत असल्यामुळे याठिकाणी ग्रामीण रुग्णालयाची स्थापना करावी अशी मागणी तेथील जनतेने व लोकप्रतिनिधीनी वारंवार करून सुध्दा त्याकडे दुर्लक्ष होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, किनगाव येथे ग्रामीण रुग्णालय त्वरीत सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) किनगाव प्राथमिक आरोग्य केंद्र हे बीड, लातूर व परभणी जिल्हयाच्या सीमावर्ती भागात असल्याने त्याठिकाणी बीड, लातूर व परभणी जिल्हयाच्या काही भागातून रुग्ण येत असतात हे खरे आहे.

(२) किनगाव प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील रुग्ण संख्या पाहता तेथील वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी संख्या अपुरी पडत असून त्याठिकाणी ग्रामीण रुग्णालय स्थापन करण्याबाबत लोकप्रतिनिधी यांचेकडून मागणी होत आहे हे खरे आहे.

(३) उपसंचालक, आरोग्य सेवा लातूर यांचेकडून सुधारीत प्रस्ताव मागवून घेण्यात येत असून सदर प्रस्ताव निकषात बसत असल्यास शासनाचे निकष विचारात घेऊन त्या अनुषंगाने योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

स्वामी सितारामदास योगीराज महाराज हॉस्पिटल, रामटेक (जि. नागपूर) येथे कामगारांना

ई.एस.आय.सी. अंतर्गत उपचार मिळणेबाबत

(१४) ३८३८५ (२४-०४-२०२२). अॅड.आशिष जयस्वाल (रामटेक) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्हयातील सुर्यलक्ष्मी कॉटन मिल्स लि., नगरधन (ता. रामटेक) व सुर्यअंबा स्पिनिंग मिल, नयाकुंड (ता. पारशिवनी) येथील कामगारांना उपचाराकरिता नागपूर येथे जावे लागते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कामगारांना नागपूर येथे जाणे गैरसोयीचे होत असल्याने रामटेक (जि. नागपूर) येथील सर्व सोयी-सुविधेने सज्ज असलेले स्वामी सितारामदास योगीराज महाराज हॉस्पिटल येथे ई.एस.आय.सी.(राज्य कामगार विमा योजना) अंतर्गत उपचार मिळवून देण्याकरिता कामगार व स्थानिक लोकप्रतिनिधी मागणी करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, स्वामी सितारामदास योगीराज महाराज हॉस्पिटल, रामटेक (जि. नागपूर) येथे कामगारांना ई.एस.आय.सी. अंतर्गत उपचार मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०५-१२-२०२२) : (१) हे खरे नाही.

नागपूर जिल्हयातील ता.रामटेक व ता.पारशिवनी या क्षेत्रास राज्य कामगार विमा महामंडळाने सन २०१६ पासून राज्य कामगार विमा योजना लागू केली असून सद्यःस्थितीत राज्य कामगार विमा महामंडळामार्फतच त्या ठिकाणी रामटेक येथील किमया मल्टीस्पेशालिटी हॉस्पिटल सोबत टाय-अप करून Secondary Medical Care सुविधा पुरविण्यात येत आहेत.

(२) हे खरे नाही.

(३) महाराष्ट्र राज्य कामगार विमा सोसायटीकडून नागपूर येथील कामगारांना खाजगी रुग्णालयामार्फत उपचार देण्यासंदर्भात "स्वारस्य अभिव्यक्ती" प्रस्ताव मागविले असता स्वामी सितारामदास योगीराज महाराज हॉस्पिटल, रामटेक (जि.नागपूर) यांनी माहे फेब्रुवारी २०२२ मध्ये विहित कालावधीनंतर सदर अर्ज वैयक्तिकरीत्या सादर केला आहे. तथापि, अंतिम दिनांकानंतर प्राप्त झालेल्या प्रस्तावांबाबत Empanelment Committee च्या बैठकीमध्ये उचित निर्णय घेण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गेवराई (जि.बीड) तालुक्यातील राक्षसभुवन अंतरवाली उपकेंद्राच्या व निपानी जवळका प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारतींची झालेली दुरवस्था

(१५) ३८७५२ (१३-०४-२०२२). श्री.लक्ष्मण पवार (गेवराई) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गेवराई (जि.बीड) तालुक्यातील राक्षसभुवन अंतरवाली उपकेंद्राच्या व निपानी जवळका प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारतींची दुरवस्था झाली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर इमारती मोडकळीस व धोकादायक स्थितीमध्ये असल्याने या इमारतीं नव्याने बांधण्याची वेळोवेळी मागणी केली जात असून देखील या बाबीकडे आरोग्य विभागाचे दूर्लक्ष होत असल्याचे देखील निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या इमारतींमुळे रुग्णांच्या व आरोग्य केंद्रामध्ये काम करणा-या कर्मचा-यांच्या जीवितास धोका निर्माण होऊ नये म्हणून सदर इमारतींच्या बांधकामासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे आहे,

(२) हे खरे काय.

(३) प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे निपाणी जवळका पुर्णबांधणीसाठी डीपीडीसी मधुन निधी देण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे. उपकेंद्र राक्षसभुवन गोदावरी पुरक्षेत्रात येत असल्यामुळे नविन ठिकाणी जागा उपलब्धतेबाबत ग्रामपंचायतीचे ना हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त असुन रजिस्टर दानपत्र उपलब्ध झाल्यानंतर बांधकामास निधी देण्याबाबतची कारवाही करण्यात येईल. उपकेंद्र आंतरवली ता. गेवराईसाठी राष्ट्रीय आरोग्य अभियांतर्गत नुतणीकरण व रंगरगोटी साठी निधी प्राप्त असुन कार्यारंभ आदेश प्राप्त करण्यात आलेले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

**हिरापूर, गायकवाड जळगांव व सिरसदेवी (ता.गेवराई, जि.बीड) या ठिकाणी मंजूर असलेल्या
आरोग्य उपकेंद्राच्या बांधकामाबाबत**

(१६) ३८७५५ (२४-०४-२०२२). श्री.लक्ष्मण पवार (गेवराई) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) हिरापूर, गायकवाड जळगांव व सिरसदेवी (ता.गेवराई, जि.बीड) या ठिकाणी आरोग्य उपकेंद्र मंजूर आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर उपकेंद्राच्या निर्मितीसाठी जागा देखील उपलब्ध आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जागा उपलब्ध असताना देखील आजतागायत उपकेंद्राच्या इमारत बांधकामासाठी निधी अभावी सुरुवात झाली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर उपकेंद्राच्या इमारत बांधकामास निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

(४) सदरील उपकेंद्र बांधकामासाठी सन २०२१-२२ मध्ये DPDC मधून निधीची मागणी करण्यात आली होती. तथापि कोव्हीड १९ परिस्थितीमुळे बांधकामास निधी मिळाला नाही.

सन २०२२-२३ मध्ये पुन्हा या उपकेंद्राच्या बांधकामासाठी DPDC मध्ये निधीची मागणी केली असून त्याचबरोबर राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत सन २०२२-२३ च्या प्रारूप आराखड्यातही निधीची मागणी केली आहे. व त्या अनुषंगाने कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही

**राज्यात कोरोना संसर्गाच्या काळात एक किंवा दोन पालक गमावलेल्या बालक
तसेच विधवा झालेल्या महिलांना स्वयंपूर्ण करण्याबाबत**

(१७) ३९३२७ (१२-०४-२०२२). श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.अनिल बाबर (खानापूर), श्री.रोहित पवार (कर्जत जामखेड) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात कोरोना संसर्गाच्या काळात एक किंवा दोन्ही पालक गमावलेल्या बालकांच्या संगोपनाकरिता शासनाने बालसंगोपन निधी तसेच ५ लाख रुपयांची मदत मुदत ठेव स्वरूपात देण्याचा निर्णय घेतला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सांगली जिल्हयातील किती बालकांना याचा लाभ अद्यापर्यंत देण्यात आला आहे तसेच लाभ न मिळालेल्या उर्वरित लाभधारकांना केव्हापर्यंत निधी वितरित करण्यात येणार आहे,
- (३) तसेच, सोलापूर जिल्ह्यात बालकल्याण समितीकडे या योजनेअंतर्गत हजारो अर्ज प्राप्त झाले असून यातील ९२५ लाभार्थी पात्र ठरले असून त्यांना शासनाकडून दरमहा ११०० रुपये अनुदान दिले जाते त्याचबरोबर कोरोनाच्या काळात आई-वडील गमावलेल्या अनाथ बालकांसाठी शासनाने प्रत्येकी ५ लाख रुपये फिक्स डिपॉझिट केले अशी संख्या जिल्ह्यात ३८ असून त्यापैकी १७ विद्यार्थ्यांना याचा लाभ मिळाला असून उर्वरित प्रस्ताव निधीअभावी प्रलंबित असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, पात्र असलेल्या अनाथ बालकांपैकी निम्म्याहून अधिक बालकांच्या खात्यात मदतीची रक्कम अद्यापही जमा झालेली नसल्याचे निदर्शनास आले असल्याने त्यांच्या बँक खात्यावर मदतीची रक्कम त्वरित जमा करणेसाठी निश्चित कालमर्यादा ठरविण्यात आली आहे काय,
- (५) तसेच, कोरोना काळात विधवा झालेल्या महिलांना स्वयंपूर्ण करण्यासाठी शिवण यंत्र ,पिठाची चक्की, पेन्सिल बनवण्याचे यंत्र अशा गोष्टी देऊन त्यांचे आर्थिक सक्षमीकरण करण्यात येणार आहे काय,
- (६) असल्यास, या योजने अंतर्गत अनुदान मिळण्यासाठी निधी वितरित करण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे काय, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. मंगलप्रभात लोढा (०८-१२-२०२२) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सांगली जिल्ह्यात कोविड-१९ मुळे दोन्ही पालक गमावलेल्या ० ते १८ वयोगटातील बालकांची संख्या २८ असून सर्व २८ बालकांना ₹५.०० लक्ष रुपये ठेवीचा लाभ देण्यात आला आहे.

(३) हे अंशतः खरे आहे,

सोलापूर जिल्ह्यात १०३९ प्रस्ताव प्राप्त झाले असून सदर प्रस्तावांना बाल कल्याण समितीकडून बालसंगोपन योजना लागू करण्याबाबत आदेशित करण्यात आले आहे. त्यानुषंगाने सदर लाभार्थ्यांना बालसंगोपन योजनेचा लाभ देण्यात येत आहे.

१०३९ लाभार्थ्यांपैकी १८९ बालकांना माहे मार्च, २०२२ अखेर १८ वर्ष पूर्ण झालेले आहेत. बालसंगोपन योजनेच्या निकषानुसार वयाच्या १८ वर्षापर्यंतच सदर योजनेचा लाभ घेता येत असल्याने एप्रिल, २०२२ पासून या १८९ लाभार्थ्यांना बालसंगोपन योजनेचा लाभ देण्यात आलेला नाही. उर्वरित ८५० बालकांना बालसंगोपन योजनेचा लाभ देण्यात येत आहे.

तसेच सोलापूर जिल्ह्यात दोन्ही पालक गमावलेली ४३ बालके असून सर्व ४३ बालकांना ₹५.०० लक्ष रुपये मुदत ठेवीचा लाभ देण्यात आला आहे.

(४) पात्र असलेल्या सर्व अनाथ बालकांना लाभाची रक्कम वितरीत करण्यात आली आहे.

(५) हे खरे नाही,

कोरोना काळात विधवा झालेल्या महिलांना स्वयंपूर्ण करण्यासाठी शिवण यंत्र, पिठाची चक्की, पेन्सिल बनवण्याचे यंत्र अशा गोष्टी देऊन त्यांचे आर्थिक सक्षमीकरण करण्याबाबतची कोणतीही योजना महिला व बाल विकास विभागामार्फत राबविण्यात येत नाही अथवा अशा प्रकारचे कोणतेही अनुदान महिलांना या विभागाकडून वितरीत करण्यात येत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

गंगाखेड (जि.परभणी) येथील उपजिल्हा रुग्णालयात सुविधांची पूर्तता करण्याबाबत

(१८) ३९४५६ (१३-०४-२०२२). श्री.रत्नाकर गुट्टे (गंगाखेड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गंगाखेड (जि.परभणी) येथील उपजिल्हा रुग्णालयात विविध सोयी-सुविधांची पूर्तता करणे बाबतचे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा. सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना दिनांक १६ मे, २०२० रोजी वा त्या सुमारास दिले असून सदर निवेदनावर अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात आलेली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे आहे ,

(२) उपजिल्हा रुग्णालय गंगाखेड जि परभणी ह्या रुग्णालयाचे ५० वरून १०० खाटांचे श्रेणीवर्धन करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचारधीन आहे.

(३) प्रश्न उदभवत नाही.

मौजे पेटशिवणी (ता.पालम,जि.परभणी) येथील प्रस्तावित आरोग्य केंद्रास मान्यता मिळण्याबाबत

(१९) ३९४६८ (१३-०४-२०२२). श्री.रत्नाकर गुट्टे (गंगाखेड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे पेटशिवणी(ता.पालम,जि.परभणी) येथील आरोग्य केंद्रास मान्यता मिळण्यासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना दिनांक २८ सप्टेंबर, २०२० रोजी वा तयासुमारास लेखी निवेदन देऊन मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

वि.स. १२८ (13)

- (२) असल्यास, यामुळे जवळपास २३ गावांना या आरोग्य केंद्राचा लाभ होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरील आरोग्य केंद्र बांधकामाकरीता लागणारी सरकारी गायरान जमीन पेटशिवणी येथे उपलब्ध आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, पेटशिवणी येथे प्रस्तावित आरोग्य केंद्रास मान्यता मिळण्याकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे,

(४) सन २०२० -२०२१ मध्ये जिल्हा वार्षिक योजनेमधून प्राथमिक आरोग्य केंद्र पेटशिवणी बांधकामास रु ९००.०० लक्ष इतक्या रकमेस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आली असून त्या अनुषंगाने पुढील कार्यवाही सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही

जत (जि. सांगली) येथील शासकीय व खासगी रुग्णालयामध्ये आरोग्य सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(२०) ३९८७२ (१३-०४-२०२२). श्री.विक्रमसिंह सावंत (जत) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जत (जि. सांगली) तालुक्यात ११५ गांवे असून येथे शासकीय आरोग्य यंत्रणा रुग्णसेवा देण्यात अपूरी असल्याचे दिनांक २१ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, येथे कोरोना संसर्गाचा प्रादुर्भाव वाढत असल्याने रुग्णांच्या संख्येत वाढ होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रुग्णांना वेळेत उपचार मिळावे यासाठी येथील खासगी रुग्णालयामध्ये रुग्णांना आरोग्य सुविधा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणता निर्णय घेतला वा घेण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे नाही,

(२) डिसेंबर, २०२१ मध्ये ओमायक्रॉन या व्हेरियंटचा प्रादुर्भाव झाल्याने राज्यात तिसरी लाट सुरु झाली. त्यामुळे राज्यातील इतर भागाप्रमाणे जत तालुक्यातही कोविड रुग्ण संख्या वाढली, हे खरे आहे. तथापि ओमायक्रॉन हा सौम्य व्हेरियंट असल्याने रुग्णालयात भरती होणा-या रुग्णांचे प्रमाण कमी असून रुग्णालयीन व्यवस्थेवर कोणताही ताण पडलेला नाही.

(३) कोविड रुग्णोपचारासाठी खाजगी रुग्णालयांचेही सहकार्य घेण्यात येत असून त्यानुसार संबंधित रुग्णालयांना आदेशित करण्यात आले आहे. दि.८ ऑगस्ट, २०२१ च्या अधिसूचनेनुसार खाजगी रुग्णालयातील कोविड आणि नॉन-कोविड बेड्सचे प्रमाण कोविड रुग्णसंख्या ५०:५० तर रुग्णसंख्या वाढल्यास ८०:२० ठेवण्याचे आणि तत्संबंधी निर्णय घेण्याची मुभा जिल्हाधिकारी आणि मनपा आयुक्त यांना देण्यात आलेली आहे. तसेच महाराष्ट्र राज्यात कोविड रुग्णसंख्या लक्षात घेऊन कोविड महामारीमध्ये जनतेला आरोग्य विषयक हमी व आर्थिक दिलासा मिळावा यासाठी महात्मा फुले जन आरोग्य योजना राज्यातील सर्व नागरिकांना लागू करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

जामखेड (जि.जालना) येथील आरोग्य केंद्राच्या जमीनीवर झालेले अतिक्रमण निष्कासित करण्याबाबत

(२१) ४००१६ (२४-०४-२०२२). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जामखेड (जि.जालना) येथील आरोग्य केंद्राचे काम पूर्ण झाले असून दवाखान्याच्या जमीनीवर काही स्थानिक नागरिकांनी अतिक्रमण केल्यामुळे संरक्षक भिंतीचे काम अपूर्ण राहिले असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ च्या तिसऱ्या आठवड्यात वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गेल्या २-३ वर्षांपासून हे अतिक्रमण हटविण्याची मागणी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी तहसिल कार्यालय, उपविभागीय अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालयात केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, मागणी करुनही अद्यापपावेतो हे अतिक्रमण हटविण्यासाठी कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या अतिक्रमणास संरक्षण देणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्यासह सदर अतिक्रमण निष्कासित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात वा येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे आहे .

स्थानिक अतिक्रमणामुळे संरक्षण भिंत बांधता आली नाही

(२) होय हे खरे आहे .

(३) हे खरे आहे.

(४) अतिक्रमण हटविण्याबाबत जिल्हा परिषद आरोग्य विभागाने पोलिस ठाणे व स्थानिक सरपंच यांना तक्रार दिली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

वलांडी (जि. लातूर) येथील आरोग्य केंद्रास ग्रामीण रुग्णालयाचा दर्जा देण्याबाबत

(२२) ४११८४ (२४-०४-२०२२). श्री.संभाजी पाटील-निलंगेकर (निलंगा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लातूर जिल्ह्यातील निलंगा विधानसभा मतदार संघाअंतर्गत असलेल्या वलांडी येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रास ग्रामीण रुग्णालयाचा दर्जा प्राप्त करण्यासाठी आरोग्य विभागास प्रस्ताव सादर केला असल्याचे माहे जानेवारी २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) :(१) हे अंशता: खरे आहे,

(२) वलांडी येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे ३० खाटांच्या ग्रामिण रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करण्याबाबतचा प्रस्ताव. शासनास सादर करण्यात आला असून सदर प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही

वेलहे (जि.पुणे) तालुक्यातील येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे दर्जोन्नती करणेबाबत

(२३) ४११९८ (१२-०४-२०२२). श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वेलहे (जि.पुणे) तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयाचे ३० खाटांवरून ५० खाटांच्या रुग्णालयात दर्जोन्नती करण्याची

वि.स. १२८ (15)

मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी हे दिनांक २५ जानेवारी, २०२१ रोजी पासून वारंवार करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय ,

(२) असल्यास, वाढते नागरीकीकरण लक्षात घेता याठिकाणी सुसज्ज रुग्णालयाची आवश्यकता आहे, हे,ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यावर शासनाने निर्णय घेवून व निधीची तरतूद करून येथील ३० खाटांवरून ५० खाटांच्या रुग्णालयात दर्जोन्नती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत

डॉ. तानाजी सावंत (२८-११-२०२२) : (१) ,(२) व (३) व (४) हे खरे आहे.

सन २०११ च्या लोकसंख्येवर आधारित नवीन रुग्णालय सुरु करणे व कार्यान्वित रुग्णालयाचे श्रेणीवर्धन करणे यासाठी जोडबृहत आराखडा तयार करण्याची कार्यवाही आरोग्य सेवा आयुक्तालय स्तरावरून सुरु असून वेल्हे जि.पुणे येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे ३० खाटांवरून ५० खाटांमध्ये श्रेणीवर्धन करण्याची मागणी निकषानुसार तपासण्याबाबतची कार्यवाही आयुक्त, आरोग्य सेवा स्तरावर सुरु आहे.

नांदगाव (जि.नाशिक) तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयातील प्रथम श्रेणी वैद्यकीय अधीक्षक हे रिक्त पद भरण्याबाबत

(२४) ४१७०४ (२४-०४-२०२२). श्री.सुहास (आण्णा) व्दारकानाथ कांदे (नांदगाव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नांदगाव (जि.नाशिक) तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयातील प्रथम श्रेणी वैद्यकीय अधीक्षक हे पद रिक्त आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या रिक्त पदामुळे रुग्णांना आरोग्य सेवा तसेच चांगल्या दर्जाचे उपचार व औषधे इत्यादी सेवा-सुविधा मिळत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे , हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रथम श्रेणी वैद्यकीय अधीक्षक पद रिक्त ठेवण्याची कारणे काय आहेत, तसेच सदर पद तात्काळ भरण्याच्या अनुषंगाने शासनाने केलेल्या कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (२८-११-२०२२) :(१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

सदर ग्रामीण रुग्णालयाच्या वैद्यकीय अधीक्षक पदाचा अतिरिक्त कार्यभार वैद्यकीय अधीक्षक वर्ग-१ उपजिल्हा रुग्णालय मनमाड, ता. नांदगाव, जि. नाशिक यांचेकडे सोपविण्यात आलेला असून कार्यरत वैद्यकीय अधिकारी/ कर्मचारी यांच्याकडून सदर ग्रामीण रुग्णालयातील रुग्णांना चांगल्या दर्जाचे उपचार व औषधे इत्यादी सेवा-सुविधा पुरविण्याची दक्षता घेण्यात येते.

(३) ग्रामीण रुग्णालय नांदगाव येथील वैद्यकीय अधीक्षकाचे पद सरळसेवेच्या कोटयातून अथवा पदोन्नतीद्वारे उपलब्ध होणाऱ्या अधिकाऱ्यांमधून नजिकच्या काळात भरण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात सार्वजनिक आरोग्य विभागात कार्यरत असलेले डी.पी.एच.धारक वैद्यकीय अधिकारी यांच्या पदोन्नतीबाबत

(२५) ४२३०७ (१२-०४-२०२२). श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.महेश बालदी (उरण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सार्वजनिक आरोग्य विभागात कार्यरत असलेले डी.पी.एच.धारक वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना जिल्हा आरोग्य

अधिकारी या पदावर पदोन्नती व नाम निर्देशनाने नियुक्ती न मिळाल्यामुळे या अधिका-यांवर अन्याय होत असल्याचे माहे जानेवारी २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त विभागात पदोन्नती व नाम निर्देशनाने भरावयाच्या जिल्हा आरोग्य अधिकारी पदावर डी.पी.एच.धारक वैद्यकीय अधिका-यांना नविन सेवा प्रवेश नियम लागू केल्यामुळे पदोन्नतीने नियुक्ती होण्यास अडचणी निर्माण होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सन १९८१ च्या सेवा प्रवेश नियमानुसार डी.पी.एच.धारक वैद्यकीय अधिकारी यांना जिल्हा आरोग्य अधिकारी या पदावर पदोन्नती व नाम निर्देशनाने नियुक्ती न केल्यामुळे तसेच सन २०२१ मधील डी.पी.एच.धारक वैद्यकीय अधिकारी यांना नविन सेवा प्रवेशाच्या नियमामुळे उक्त अधिका-यांमध्ये असंतोष निर्माण झाला असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सन १९८१ च्या सेवा प्रवेश नियमानुसार डी.पी.एच.धारक वैद्यकीय अधिकारी यांना जिल्हा आरोग्य अधिकारी या पदावर पदोन्नती व नाम निर्देशनाने नियुक्ती करण्याबाबत तसेच सन २०२१ मधील डी.पी.एच.धारक वैद्यकीय अधिकारी यांना नविन सेवा प्रवेशाचे नियम रद्द करण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (१८-११-२०२२) :(१),(२) व (३) हे खरे नाही.

(४) जिल्हा आरोग्य अधिकारी या पदाचे दि.०१.०८.१९८१ चे सेवा प्रवेश नियम दि.१८.०१.२०२१ च्या अधिसूचने अन्वये सुधारित करण्यात आलेले असून त्याद्वारे डीपीएच धारक वैद्यकीय अधिकारी यांना जिल्हा आरोग्य अधिकारी पदावर पदोन्नतीद्वारे संधी उपलब्ध करून देण्यात आलेली असल्याने सदरील सेवा प्रवेश रद्द करण्याचा व त्यामध्ये सुधारणा करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोंदिया जिल्ह्यातील ३० टक्के महिलांना अॅनेमिया (रक्तक्षय) असल्याची बाब

(२६) ४२६२९ (२४-०४-२०२२). डॉ.भारती लव्हेकर (वसोवा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोंदिया जिल्ह्यातील ३० टक्के महिलांना अॅनेमिया (रक्तक्षय) असल्याची बाब माहे जानेवारी २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महिलांना गर्भावस्थेत भात-भाजी शिवाय कुठलाही संतूलित अहार मिळत नसल्याने गर्भातच मृत्यूमुखी पडणा-या अर्भकांची संख्या तसेच प्रसूतीनंतर बालमृत्यूही वाढत असल्याने संतूलित अहारावर विशेष लक्ष देण्याची गरज असतानाही तसे होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जिल्ह्यात बहुतांश आदिवासी नागरिकांचे वास्तव्य असल्याने गर्भवतींची प्रत्येक महिन्याला आरोग्य तपासणी होणे आवश्यक असूनही ती न करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, जिल्ह्यातील बालमृत्यूचे प्रमाण कमी करण्यासाठी व गरोदर मातांना सकस आहार देण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०२-१२-२०२२) : (१) हे अंशतः खरे आहे,

गोंदिया जिल्ह्यात सन २०१९-२० मध्ये नॅशनल फॅमिली हेल्थ सर्वे-५ (NFHS-५) नुसार १५ ते ४९ वयोगटातील

< १२.० gm रक्तक्षय असणाऱ्या महिलांची टक्केवारी ६०.९ टक्के व १५ ते ४९ वयोगटातील < ११.० gm रक्तक्षय असणाऱ्या गरोदर मातांची टक्केवारी ४३.६ टक्के एवढी आहे.

(२) हे खरे नाही,

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना नुसार गरोदर मातांना घरपोच आहार स्वरूपात THR अंतर्गत गहू, मसूर, डाळ/मूग डाळ, मिरची पावडर (एगमार्क) हळद पावडर (एगमार्क), मीठ (डबल फोर्टीपाईड), साखर, चना/चवळी इत्यादी किराणा माल व कच्चे धान्याचा पुरवठा करण्यात येतो. यामध्ये प्रत्येक दिवसाला गरोदर स्त्रियांना ६०० ते ८०० उष्मांक व १८-२० ग्रॅम प्रथिने मिळतात. तसेच आदिवासी प्रकल्पातील गरोदर स्त्रियांसाठी भारतरत्न डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम अमृत आहार योजनेतर्गत एक वेळचा चौरस आहार देण्यात येतो.

(३) हे खरे नाही,

गोंदिया जिल्ह्यात गरोदर मातांचे आरोग्य सुदृढ राहावे तसेच मातामृत्यु व बालमृत्यु कमी करण्याच्या दृष्टीकोनातून मानव विकास योजनेतर्गत प्रा.आरोग्य केंद्र स्तरावर महिन्यातून दोनदा आरोग्य शिबिराचे आयोजन करण्यात येते. सदर शिबिरामध्ये तज्ञ डॉक्टरांच्या चमू कडून गरोदर माता व बालकांची तपासणी करण्यात येते व त्यांना आरोग्य व आहाराबाबत समुपदेशन करण्यात येते. सन २०२१-२२ मध्ये (मार्च २०२२ पर्यंत) ६७१ आरोग्य शिबीर घेण्यात आलेले आहेत. गरोदर मातांमध्ये रक्तक्षय होऊ नये याकरिता आशांमार्फत आहारा बदल नियमित सल्ला देण्यात येतो व लोहयुक्त गोळ्या व जंतनाशक गोळ्यांचे वितरण करण्यात येते. माहे मार्च २०२२ अखेर एकूण २०४७० मातांना लोहयुक्त गोळ्यांचे वाटप करण्यात आलेले आहे. तसेच २०४७० मातांना जंतनाशक गोळ्या देण्यात आलेल्या आहेत. तीव्र रक्तक्षय असलेल्या मातांना आयर्न सुक्रोजचे डोस देण्यात आलेले आहेत.

IHIP पोर्टल नुसार माहे मार्च २०२२ अखेर २१३३५ गरोदर मातांची नोंदणी झालेली आहे. यापैकी १९६४७ मातांची नोंदणी ही पहिल्या तीन महिन्यात झालेली आहे. एकूण नोंदणी झालेल्या गरोदर मातांच्या तुलनेत २०४५२ मातांना ४ किंवा त्यापेक्षा जास्त गृहभेटी, देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) अ) सार्वजनिक आरोग्य विभागामार्फत राज्यातील बालमृत्यूचे प्रमाण कमी करण्यासाठी खालील उपाययोजना करण्यात येतात-

आजारी नवजात बालकांच्या उपचारासाठी विशेष कक्ष (SNCU), नवजात शिशु स्थिरीकरण कक्ष (NBSU), नवजात शिशु कोपरा (NBCC), बाल उपचार केंद्र (CTC) पोषण पुर्नवसन केंद्र (NRC) बालमृत्यू अन्वेषण, जंतनाशक व जीवनसत्व "अ" मोहिम, घरच्या घरी नवजात शिशुची काळजी (HBNC), १३व्या वित्त अंतर्गत इन्टेसिफाईड एचबीएनसी (Intensified HBNC), घरच्या घरी बाळाची काळजी (HBYC), जोखीमग्रस्त कार्यक्षेत्रातील आशांमार्फत अतिसार, न्युमोनिया व सेप्सीस या आजारांचे व्यवस्थापन, Mother Absolute Affection (MAA), राष्ट्रीय बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम, अतिसार नियंत्रण पंधरवडा, अँनिमिया मुक्त भारत, नियमित लसीकरण.

ब) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना अंतर्गत कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात येत आहेत-

१) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेतर्गत ६ महिने ते ३ वर्ष वयोगटातील बालकांना, गरोदर, स्तनदा मातांना THR देण्यात येतो व ३ ते ६ वर्ष वयोगटातील बालकांना गरम ताजा आहार देण्यात येतो.

२) तसेच आदिवासी प्रकल्पामध्ये भारतरत्न डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम अमृत आहार योजना सुरु आहे.

• अमृत आहार योजने अंतर्गत गरोदर स्तनदा मातांना एक वेळचा चौरस आहार देण्यात येतो व ६ महिने ते ६ वर्ष वयोगटातील बालकांना आठवड्यातून ४ दिवस अंडी व केळी देण्यात येते. या ४ दिवसांमध्ये शाकाहारी बालकांना प्रति दिन २ केळी व मांसाहारी बालकांसाठी १ अंडे देण्यात येते.

• अमृत आहार योजने अंतर्गत गरोदर, स्तनदा माता यांच्यासाठी प्रति लाभार्थी एक वेळचा चौरस आहारासाठी खर्च रु.३५/- व ६ महिने ते ६ वर्ष वयोगटातील बालकांना अंडी / केळी यासाठीचा प्रति लाभार्थी नियमित आहाराव्यतिरिक्त रु.६/- खर्च करण्यात येतो.

३) तसेच राज्यातील सॅम बालकांसाठी ग्राम बाल विकास केंद्र सुरु करण्यात आलेली आहे. ग्राम बाल विकास केंद्रामध्ये तीन वेळचा अतिरिक्त आहार व आरोग्य खात्यामार्फत औषधोपचार करण्यात येतात.

४) राज्यात पोषण अभियान अंतर्गत अंगणवाडी केंद्रातील बालकांचा, किशोरवयीन मुली व महिलांचा पोषणाचा दर्जा सुधारण्यासाठी व कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्यासाठी विविध स्तरावरून निरंतर शिक्षण वृद्धी दृष्टीकोन (ILA) समुदाय

आधारित कार्यक्रम (CBE), रिअल टाईम मॉनिटरिंग (ICT-RTM) व जन आंदोलन इत्यादी उपक्रम राबविण्यात येत आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात सिंधी साहित्य अकादमी सुरु करण्याबाबत

(२७) ४२६९५ (२४-०४-२०२२). श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात सिंधी साहित्य अकादमी चे काम गेल्या काही दिवसापासून बंद असून सदर सिंधी साहित्य अकादमी चे पुनर्रचना करून कामकाज पुन्हा सुरु करावे अशी मागणी लोकप्रतिनिधी यांनी मा. सांस्कृतिक मंत्री यांच्या कडे दिनांक १३ जानेवारी २०२२ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सिंधी साहित्य अकादमी चे कामकाज बंद असल्यामुळे सिंधी बांधवांमध्ये तसेच पत्रकार, सिंधी लेखक, लोकप्रतिनिधी यांच्यात नाराजीचे वातावरण निर्माण झाले आहे, हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सिंधी साहित्य अकादमी ची बैठक घेण्यात आली आहे काय, असल्यास, किती वेळा बैठक झाली आहे,
- (४) असल्यास, सिंधी साहित्य अकादमी सुरु करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (१४-१०-२०२२) : (१) हे खरे नाही,

- अ) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण ८२२०/प्र.क्र.१५/सां.का.४, दिनांक १८ जानेवारी २०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्य सिंधी साहित्य अकादमीच्या समितीवरील अशासकीय सदस्यांची (कार्याध्यक्ष/सदस्य) नियुक्ती संपुष्टात आलेली आहे.
- ब) महाराष्ट्र राज्य सिंधी साहित्य अकादमीच्या पुनर्रचनेबाबतचा पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाच्या शासन निर्णय क्र. हिंसाअ ७०१८/प्र.क्र. १८६/सां.का.४, दिनांक १५ जून २०१९ मधील परिच्छेद क्र.२ मध्ये नमूद नुसार अशासकीय सदस्यांची नियुक्ती संपुष्टात आली असली तरी मा. मंत्री (सांस्कृतिक कार्य) अध्यक्ष, प्रधान सचिव, सांस्कृतिक कार्य विभाग सदस्य व सहसंचालक तथा सदस्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य सिंधी साहित्य अकादमी हे अकादमीचे कामकाज पुढे चालू ठेवतील. पर्यायाने अकादमीचे अस्तित्व पुढे चालू राहील, अशी तरतूद आहे. त्यानुसार अकादमीचे कामकाज सुरु आहे.
- क) दि. १३ जानेवारी, २०२२ रोजी व त्या सुमारास सिंधी साहित्य अकादमीची पुनर्रचना करून कामकाज पुन्हा सुरु करावे अशा मागणीचे लोकप्रतिनिधींचे पत्र प्राप्त झाल्याचे आढळून आले नाही.

(२) हे खरे नाही,

अकादमीचे कामकाज सुरु असल्याने सिंधी बांधव, पत्रकार, लेखक आणि लोकप्रतिनिधी यांचेमध्ये नाराजीचे वातावरण निर्माण झाल्याबाबतची कोणतीही तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(३) सद्यःस्थितीत महाराष्ट्र राज्य सिंधी साहित्य अकादमीची बैठक घेण्यात आलेली नसली तरी समितीवरील शासकीय सदस्यांच्या मान्यतेने अकादमीच्या कार्यक्रमांचे सुरळीतपणे आयोजन करण्यात येत आहे.

(४) महाराष्ट्र राज्य सिंधी साहित्य अकादमी कार्यरत असल्याने अकादमी सुरु करण्याच्या कार्यवाहीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) महाराष्ट्र राज्य सिंधी साहित्य अकादमीचे नियमित कामकाज व उपक्रम व्यवस्थीत सुरु असल्याने प्रश्न उद्भवत नाही.

केज(जि. बीड) येथील रुग्णालयात व प्राथमिक आरोग्य केंद्रात आरोग्य सुविधा उपलब्ध करण्याबाबत

(२८) ४३०२० (२४-०४-२०२२). श्रीमती नमिता मुंदडा (केज) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केज, जि. बीड. येथील नादुरघाट ग्रामीण रुग्णालय, वृद्धत्व आरोग्य व मानसिक आजार केंद्र (कोविड रुग्णालय),

लोखंडीसावरगाव, ता. अंबाजोगाई, स्त्री रुग्णालय नेकनूर, या रुग्णालयात ऑक्सिजन सह सर्व सुविधा असलेल्या रुग्णवाहिका उपलब्ध करून देण्याबाबत व अंबाजोगाई तालुक्यातील प्राथमिक आरोग्य केंद्र, आपेगाव, बर्दापूर, भावठाना, बनसारोळा व केज तालुक्यातील विडा, चिंचोली माळी, आडस, राजेगाव, युसुफवडगाव या ठिकाणी रुग्णवाहिका उपलब्ध करून देण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा. सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांच्याकडे दिनांक ०३ मे, २०२१ व ०६ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, येथील आडस, बनसारोळा, विडा येथे आरोग्य केंद्र असून या गावांची लोकसंख्या पाहता व आसपासच्या गावांनाही आरोग्य सुविधा मिळण्यासाठी सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्रा ऐवजी त्या ठिकाणी ग्रामीण रुग्णालय मंजूर करावीत अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा. सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांच्याकडे दिनांक ३० जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निवेदनाद्वारे व केली होती, हे ही खरे आहे काय.

(३) असल्यास, या बाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय ,त्यानुसार कोणती उपाय योजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास ,विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) :(१) हे खरे आहे,

(२) हे खरे आहे .

(३) केज, बीड येथील नांदरघाट ग्रामीण रुग्णालय, वृध्दत्व व मानसीक आजार केंद्र, लोखंडी सावरगाव , ता. अंबाजोगाई स्त्री रुग्णालय, नेकनूर येथे नविन रुग्णवाहिका या वर्षी उपलब्ध करून देण्यात आली आहे . तसेच अंबाजोगाई तालुक्यातील प्राथमिक आरोग्य केंद्र आपेगाव, बर्दापूर भावठाना , बनसारोळा व केज तालुक्यातील विडा, चिंचोली माळी, आडस राजेगाव युसुफवडगाव या ठिकाणी रुग्णवाहिका उपलब्ध आहेत .

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

नेकनूर (ता.जि. बीड) येथील कुटीर रुग्णालयासाठी नवीन ईमारत मंजूर करणे बाबत

(२९) ४३०९८ (२४-०३-२०२२). श्रीमती नमिता मुंदडा (केज) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नेकनूर (ता.जि. बीड) येथील कुटीर रुग्णालयाची ईमारत नादुरुस्त व धोकादायक झाली असल्याचे निदर्शनास आले आहे,हे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बांधकाम विभाग, बीड. यांनी सदर इमारत वापरासाठी योग्य नसल्याबाबत वारंवार पत्र दिलेली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या रुग्णालयाच्या नवीन ईमारतीसाठी त्वरित अंदाजपत्रक करून मंजूरी द्यावी व तातडीने निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा. सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना दिनांक १३ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निवेदनाद्वारे मागणी केली होती, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या रुग्णालयाच्या नविन इमारतीस मंजूरी तसचे निधीच्या तरतूदीकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) :(१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे

(३) व (४) दिनांक ३०/०६/२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये नवीन इमारत बांधकामाचे अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही

माळशिरस (जि.सालापूर) येथे नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्र मंजुरी मिळणेबाबत

(३०) ४३३१० (२४-०४-२०२२). श्री.राम सातपुते (माळशिरस) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माळशिरस (जि.सालापूर) येथे नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्रास मंजुरी मिळणेबाबतचे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा. सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास दिले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निवेदनावर अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, माळशिरस येथे नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्र यांना मंजुरी देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत

डॉ. तानाजी सावंत (२८-११-२०२२) :(१), (२), (३) व (४) माळशिरस (जि.सोलापूर) येथे नवीन प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्रास मंजुरी मिळणेबाबतचे निवेदन शासनास प्राप्त झाले आहे. तथापि सद्यस्थितीत सन २०११ च्या लोकसंख्येच्या आधारे नवीन आरोग्य संस्था स्थापनेचा राज्याचा जोडबूहत आराखडा तयार करण्याची कार्यवाही आरोग्य सेवा आयुक्तालय स्तरावरून सुरु आहे. त्यानुसार सन २०११ च्या लोकसंख्येवर आधारित जोडबूहत आराखडयामध्ये लोकसंख्या व अंतराच्या निकषानुसार नव्याने प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्र स्थापन करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

कोकणातील जिल्हा रुग्णालये तसेच उप जिल्हा रुग्णालयात अत्याधुनिक सोयी- सुधारणा व सेवा उपलब्ध करण्याबाबत

(३१) ४३३७२ (२४-०४-२०२२). श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोकणातील जिल्हा रुग्णालये तसेच उप जिल्हा रुग्णालयामध्ये मेगा हायवे मधील कोल्हापूर, सातारा आणि पुणे परिसरातील रुग्णालयासारखी अद्ययावत इमारत निर्मिती करणे, खाटांची संख्या वाढविणे, वैद्यकीय अधिकारी, स्टाफ नर्सस व इतर सहकारी वैद्यकीय स्टाफ यांची निवासी व्यवस्था करणे, सर्व आधुनिक तपासणी- लॅब सुविधा निर्मिती करणे, एक्सरे, सिटी स्कॅन, एमआरआय, सोनाग्राफी इत्यादी सारख्या सुविधा सद्यःस्थितीत उपलब्ध नसल्याचे दिनांक २४ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यामुळे कोरोना प्रादूर्भावाचा सामना प्रभावीपणे करता आलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रुग्णालयात अद्यापपर्यंत सोयी-सुविधा उपलब्ध न करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, सदर रुग्णालयातील आरोग्य व्यवस्थेबत अत्याधुनिक सुधारणा व सेवा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) कोकणामधील रुग्णालयात खाटांच्या संख्येनुसार व्दीतीय स्तावरील आवश्यक सुविधा उपलब्ध आहेत . येथे जिल्हा रुग्णालयात सी. टी. स्कॅन सोनोग्राफी , एक्स-रे, डायलेसिस रक्तपेढी, प्रयोगशाळा, इ तसेच १०० खाटांची उपजिल्हा रुग्णालयामध्ये सोनोग्राफी एक्स-रे, डायलेसीस रक्तपेढी प्रयोगशाळा , इ सुविधा उपलब्ध आहेत. रुग्णालयाच्या प्रकारानुसार तज्ञ उपलब्ध आहेत किंवा उपलब्ध करून देण्यात येतात. प्राप्त प्रस्ताव लोकसंख्या व निकषानुसार निविन रुग्णालय व श्रेणीवर्धन करण्यात येते कोकण विभागात ठाणे सिधुदुर्ग येथे सुपर स्पेशलिटी रुग्णालय मंजूर करण्यात आले आहे. तसेच जागेच्या उपलब्धतेनुसार जिल्हा रुग्णालये व त्यांचे अधीपत्याखालील उपजिल्हा व ग्रामिण रुग्णालयाच्या ठिकाणी अधीकारी / कर्मचारी करीता शासकीय निवास्थाने उपलब्ध आहेत.

(२) हे खारे नाही,

कोवीड - १९ विषाणुच्या प्रादुर्भाव नियंत्रण करण्याकरीता डेडीकेटेड कोवीड हेल्थ सेंटर व कोवीड केअर सेटर विलगीकरण कार्यान्वीत करून कोरोना प्रादुर्भावाचा प्रभाविपणे सामना केला.

(३) प्रश्न उदभवत नाही

(४) कोकणातील सदर रुग्णालयामध्ये सी.टी स्कॅन, सोनोग्राफी, एक्स डायलेसीस रक्तपेढी, प्रयोगशाळा इ. सेवा उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत. तसेच १०० खाटांच्या उपजिल्हा रुग्णालयामध्ये सी. टी स्कॅन, उपलब्ध करून देण्याते येत आहे त्याच प्रमाणे ठाणे सिंधुदुर्ग येथे सुपर स्पेशलीटी रुग्णालय मंजूर आहे.

(५) प्रश्न उदभवत नाही.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उप केंद्राच्या मान्यता प्रलंबित असल्याबाबत

(३२) ४३५६९ (१३-०४-२०२२). श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.जयकुमार गोरे (माण), अॅड.राहूल कुल (दौंड), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौ. सरवडी (ता. निलंगा जि.लातूर) येथील औसा विधानसभा मतदारसंघातील प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्र मंजूर करून कार्यान्वित करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर यांच्याकडे दिनांक १३ ऑगस्ट, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, औसा येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्र व उपकेंद्र मंजुरीसाठी स्थानिक जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद लातूर यांच्याकडे किती प्रस्ताव प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास सदरील प्रस्तावास मंजुरी देऊन आरोग्य केंद्र व उपकेंद्र कार्यान्वित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे आहे ,

(२) हे अंशता खरे आहे. मौजे सरवडी ता. निलंगा जि लातूर येथे नवीन उपकेंद्र मंजूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव तालुकास्तरावरून जिल्हा परिषदेला प्राप्त झाला आसून प्राप्त प्रस्ताव शासनास पाठविण्याबाबतची जिल्हास्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(३) मौजे सरवडी ता. निलंगा येथे उपकेंद्र मंजूर करण्यास जिल्हा परिषद सर्वसाधारण सभेत ठराव मंजूर करण्यात आला असून जिल्हा नियोजन समितीची मान्यता घेण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उदभवत नाही

अनाथ मुलांच्या बालगृहातील विद्यार्थ्यांना एमबीबीएसच्या पदवी अभ्यासक्रमाकरीता

प्रमाणपत्र उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३३) ४४९५६ (११-१०-२०२२). श्री.सुनील राणे (बोरीवली) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील अनाथ मुलांच्या बालगृहातील दोन विद्यार्थ्यांना एम.बी.बी.एस.च्या पदवी अभ्यासक्रमाकरीता अनाथ असल्याचे प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी 'द नेस्ट इंडिया फाऊंडेशन' या स्वयंसेवी संस्थेच्या संचालकांनी माहे नोव्हेंबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान मा. उच्च न्यायालयात याचिका दाखल करून महिला बाल विकास विभागाकडे मागणी केली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनाथ मुलांच्या दोन विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्रासाठी महिला व बाल विकास विभागाकडे अर्ज करून मागणी करण्यात येऊनही त्याकडे दुर्लक्ष करून दिरंगाई केल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याचिकाकर्त्याच्या अर्जांमध्ये काही त्रुटी आढळून आल्यामुळे बालगृहातील विद्यार्थ्यांना अनाथ असल्याचे प्रमाणपत्र उपलब्ध करून देण्यासाठी दीड वर्षांचा कालावधी उलटला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उच्च न्यायालयाच्या आदेश असतानाही संबंधित प्राधिकरणाने अनाथाबाबतचे प्रमाणपत्र उपलब्ध करून दिले गेले नसल्यास विलंब करणाऱ्या संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांची चौकशी करून त्याच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) तसेच, सदरचे बालगृहातील विद्यार्थ्यांना अनाथ असल्याचे प्रमाणपत्र कधीपर्यंत उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. मंगलप्रभात लोढा (२२-१२-२०२२) : (१) हे खरे नाही.

तथापि, संस्थेने नोंदणी प्रमाणपत्र मिळणे करीता सन २०२२ मध्ये रिट याचिका दाखल केली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे आहे.

(४) हे खरे नाही.

विभागीय उपआयुक्त, महिला व बाल विकास, कोकण यांचे मार्फत दि. ०९/०५/२०२२ रोजी अनाथ प्रमाणपत्र तयार करून दि. १०/०५/२०२२ रोजी दोन्ही बालिकांना वितरीत करण्यात आले आहे. त्यामुळे अधिकारी / कर्मचारी यांचेवर कार्यवाही करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

रुग्णालयात विनावापर असलेल्या मुदतबाह्य कोविशिल्ड लसींचे साठयासंदर्भात

(३४) ४५१८८ (११-१०-२०२२). श्री.चेतन तुपे (हडपसर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे शहरातील अनेक खाजगी रुग्णालयांमध्ये वापराविना कोविशिल्ड लसींचे साठे मुदतबाह्य झाल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अशाप्रकारे खाजगी रुग्णालयाकडे विनावापर असलेल्या कोविशिल्ड लसींचा साठयाबाबत दिनांक १० जून २०२२ अखेरपर्यंतचा तपशील काय आहे,
- (३) असल्यास, या मुदतबाह्य लसींच्या विल्हेवाट लावण्यासंदर्भात शासनाचे धोरण काय आहे,
- (४) असल्यास, त्याअनुषंगाने याबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा तपशील काय आहे ?

डॉ. तानाजी सावंत (०७-१२-२०२२) : (१) काही प्रमाणात लसींचा साठा मुदतबाह्य झाला आहे हे खरे आहे.

(२) पुणे शहरातील खाजगी रुग्णालयांकडे दि. १० जून, २०२२ अखेर ७१२७ व्हायल्स विनावापर मुदतबाह्य झाल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(३) मुदतबाह्य लसींची विल्हेवाट लावण्यासाठी केंद्रीय प्रदुषण नियंत्रण मंडळाने तयार केलेल्या सार्वत्रिक लसीकरण कार्यक्रमांतर्गत जैविक कचरा योग्य विल्हेवाट करण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना प्राप्त आहेत. त्यानुसार मुदतबाह्य लसींची विल्हेवाट लावण्याची कार्यवाही करण्यात येते.

(४) राज्यातील जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा शल्य चिकित्सक, वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी, महानगरपालिका यांना केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार सार्वत्रिक लसीकरण कार्यक्रमांतर्गत जैविक कचऱ्याची योग्य विल्हेवाट लावण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या आहेत. त्यानुसार मुदतबाह्य लसीं संबंधित रुग्णालयाकडून नष्ट करण्यात आल्या आहेत.

कासा (जि.पालघर) येथील उपजिल्हा रुग्णालयातील रिक्त पदे भरण्याबाबत

(३५) ४५३५५ (११-१०-२०२२). श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.विनोद निकोले (डहाणू) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कासा (जि.पालघर) येथील उपजिल्हा रुग्णालयात अनेक गंभीर आजारांचे रुग्ण उपचारांसाठी येत असतात परंतू तेथे तज्ञ डॉक्टर, कर्मचारी उपलब्ध नसल्याने त्यांच्यावर योग्य उपचार होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनेकदा गंभीर अवस्थेतील रुग्णांवरही प्रथमोपचार करून त्यांना रुग्णालयाबाहेर उपचारांसाठी पाठवल्याने सदर रुग्णांना नाईलाजास्तव वापी, सिल्वासा, बलसाड, ठाणे, मुंबई येथे जाऊन उपचार घ्यावे लागत असल्याची बाब दिनांक १४ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कासा उपजिल्हा रुग्णालयातील रिक्त असलेली पदे त्वरीत भरून रुग्णांना तातडीने उपचार मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (१०-०१-२०२३) :(१) हे खरे नाही.

(२) अंशतः खरे आहे,

माहे एप्रिल, २०२२ व मे, २०२२ मध्ये रुग्ण सिव्हील हॉस्पिटल, बलसाड, सिव्हील हॉस्पिटल, सिल्वासा, सिव्हील हॉस्पिटल, ठाणे येथे संदर्भित केलेले नसून माहे जून, जुलै, ऑगस्ट, सप्टेंबर व ऑक्टोबर मध्ये सदर ठिकाणी संदर्भित केलेले आहेत.

(३) उपजिल्हा रुग्णालय, कासा करीता डॉ. सचिन वाघमारे, यांची पदोन्नतीने पदस्थापना वैद्यकीय अधीक्षक, या पदावर करण्यात आलेली असून ते दि. ३०.०८.२०२२ रोजी हजर झालेले आहेत. तसेच, वैद्यकीय अधिकारी, गट-अ, (एस-२०) या संवर्गातील रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही सुरू असून सदर पदावर नियमित वैद्यकीय अधिकारी उपलब्ध होईपर्यंत जिल्हाधिकारी, यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीमार्फत मुलाखतीद्वारे तात्पुरत्या स्वरूपात कंत्राटी वैद्यकीय अधिकारी भरण्याची कार्यवाही सुरू आहे. तसेच रुग्णालयात येणाऱ्या रुग्णांना विशेषतज्ञांची सेवा उपलब्ध होण्यासाठी आय.पी.एच.एस. अंतर्गत डॉ. स्नेहा जाधव, भुलतज्ञ विशेषज्ञ म्हणून नियुक्ती देण्यात आलेली असून त्या दि. ०८.०२.२०२२ पासून कार्यरत आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कामगार रुग्णालयाची बाह्य रुग्ण विभागाची वाढलेली वेळ प्रत्यक्षात कार्यान्वित करण्याबाबत

(३६) ४५५३५ (११-१०-२०२२). श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य कामगार विमा सोसायटीच्या रुग्णालयामधील बाह्यरुग्ण विभागाची वेळ वाढवून सकाळी ९ ते दुपारी ४ वाजेपर्यंत करण्याबाबतचा निर्णय नियामक मंडळ यांनी घेतला तथापि वाढलेली वेळ ही प्रत्यक्षात कार्यान्वित झाली नसल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या रुग्णालयामध्ये जवळपास ३ लक्ष कामगार कर्मचारी व त्यांचे कुटुंब उपचार घेतात व या वैद्यकीय सेवेसाठी वेतनातून दरवर्षाला कोट्यवधी रुपये देण्यात येतात, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण विभागाची वाढलेली वेळ प्रत्यक्षात कार्यान्वित करण्याबाबत नियामक मंडळाची भूमिका काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०२-१२-२०२२) :(१) हे खरे नाही.

महाराष्ट्र राज्य कामगार विमा सोसायटीच्या नियामक मंडळाच्या निर्णयानुसार ११ महाराष्ट्र राज्य कामगार विमा सोसायटी रुग्णालयांमध्ये पहिल्या टप्प्यात मेडिसिन, शल्यचिकित्सा, स्त्रीरोग व प्रसुती, अस्थिव्यंग व बालरोग या विभागांच्या बाह्यरुग्ण विभागाची वेळ सकाळी ९ ते दुपारी ४ वाजेपर्यंत करण्यात आली असून सदर एकूण ५५ बाह्यरुग्ण विभागांपैकी ५४ बाह्यरुग्ण विभाग उपरोक्त वेळेत कार्यरत आहेत.

उर्वरीत ०१ बाह्यरुग्ण विभागासाठी पुनःश्च जाहिरात देऊन सुध्दा डॉक्टर उपलब्ध न झाल्याने सद्यस्थितीत सदर ०१ बाह्यरुग्ण विभागाच्या वेळा वाढवणे शक्य झाले नसून सदर उर्वरीत ०१ बाह्यरुग्ण विभाग सुध्दा सकाळी ९ ते दुपारी ४ वाजेपर्यंत करण्याबाबत पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(२) हे खरे आहे.

राज्य कामगार विमा योजनेअंतर्गत प्रती कामगार प्रती महिना कामगारांच्या वेतनाचे एकूण ४.००% वर्गणी जमा करण्यात येत असून त्यामध्ये ०.७५% कामगारांकडून व ३.२५% मालकाकडून असा वर्गणीचा समावेश आहे. सदर वर्गणी थेट राज्य कामगार विमा महामंडळाकडे जमा होत असून शासनाकडे जमा होत नाही. सन २०२१-२२ मध्ये राज्य कामगार विमा महामंडळाकडे रु.२३८८.८४ कोटी इतकी वर्गणी जमा झाली आहे.

(३) पहिल्या टप्प्यातील प्रस्तावित एकूण ५५ बाह्यरुग्ण विभागांपैकी ५४ बाह्यरुग्ण विभागांची वेळ सकाळी ९ ते दुपारी ४ वाजेपर्यंत करण्यात आलेली असल्याने व उर्वरीत ०१ बाह्यरुग्ण विभाग सुध्दा सदर वेळेत करण्याबाबत पाठपुरावा करण्यात येत असल्याने नियामक मंडळाकडून याबाबत कार्यवाहीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य मोतीबिंदूमुक्त करण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजना

(३७) ४५५६४ (११-१०-२०२२). डॉ.राहूल पाटील (परभणी), अतुल भातखळकर (कांदिवली, पूर्व), किसन कथोरे (मुरबाड), मेघना साकोरे बोर्डिकर (जिंतूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य मोतीबिंदू मुक्त करण्यासाठी शासनाने सुरु केलेल्या 'राष्ट्रीय अंधत्व निवारण कार्यक्रम' या मोहिमे अंतर्गत सन २०२१-२२ या वर्षात २ लाख शस्त्रक्रिया करण्याचे लक्ष्य देण्यात आले असतांना त्यापैकी ६७,६५५ शस्त्रक्रिया म्हणजेच केवळ ३४ टक्के शस्त्रक्रिया पूर्ण झाल्या असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्रात सुमारे १७ लाख मोतीबिंदू रुग्णांची शस्त्रक्रिया करणे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया संथ गतीने सुरु असण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, राज्य मोतीबिंदू मुक्त करण्यासह प्रलंबित असलेल्या मोतीबिंदू शस्त्रक्रिया विनाविलंब होण्याबाबत शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०२-१२-२०२२) : (१) हे खरे आहे.

माहे एप्रिल २०२१ ते मार्च २०२२ या कालावधीत २ लाख शस्त्रक्रियेचे लक्ष देण्यात आले होते. परंतु कोवीड-१९ या महामारीमुळे राज्यातील बहुतांश वैद्यकीय महाविद्यालये व शासकीय रुग्णालये कोविड रुग्णालये घोषित करण्यात आल्यामुळे मोतीबिंदू शस्त्र क्रिया गृह बंद होती. त्यामुळे कोविड-१९ साथीच्या काळात उदिष्टपुर्ती ३४ टक्के झाल्याचे दिसून येते.

(२) हे अंशतः खरे आहे,

केंद्र शासनामार्फत सन २०२२-२५ या तीन वर्षांच्या कालावधीत प्रधानमंत्री मोतिबिंदू मुक्त भारत अभियान राबविण्यात येणार असून त्याकरिता महाराष्ट्र राज्याकरिता २७ लाख मोतिबिंदू शस्त्र क्रिया करण्याचे उदिष्ट देण्यात आले आहे.

(३) सन २०२१-२२ या वर्षात २ लाख शस्त्र क्रियेचे लक्ष देण्यात आले होते. परंतु कोवीड-१९ या महामारीमुळे राज्यातील बहुतांश वैद्यकीय महाविद्यालये व शासकीय रुग्णालये कोविड रुग्णालये घोषित करण्यात आल्यामुळे मोतिबिंदू शस्त्र क्रिया गृह बंद होती. त्यामुळे कोविड-१९ साथीच्या काळात उदिष्टपुर्ती ३४ टक्के झाल्याचे दिसून येते.

वि.स. १२८ (25)

(४) कोवीड-१९ जागतिक उद्रेक परिस्थितीमुळे नियमित मोतिबिंदू शस्त्रक्रिया करण्यास अडचणी आल्या असल्याकारणामुळे सद्यस्थितीत केंद्र शासनमार्फत घोषित प्रधानमंत्री मोतिबिंदू मुक्त भारत अभियान अंतर्गत उर्वरित शस्त्रक्रिया येणाऱ्या ३ वर्षांमध्ये (सन २०२२-२५) करण्यात येणार आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर (मेडिकल) येथील बंद असलेली इको मशीन
सुरु करण्याबाबत**

(३८) ४५७०३ (११-१०-२०२२). श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर (मेडिकल) येथे इको मशीन मागील एक वर्षापासून बंद असल्याने रुग्णांना इको चाचणी स्वखर्चाने करावी लागत असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, त्यानुसार यास जबाबदार असण्या-या संबंधितावर कारवाई करणेसह रुग्णालयातील इको मशीन सत्वर सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीश महाजन (२३-१२-२०२२) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) , (३) व (४) हाफ्रकिन महामंडळ, मुंबई यांचेकडून सदर मशीन खरेदीबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

कोचाई वडीपाडा (ता.तलासरी, जि.पालघर) येथील बोगस डॉक्टरवा कारवाई करण्या बाबत

(३९) ४६२२८ (११-१०-२०२२). श्री.विनोद निकोले (डहाणू) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोचाई वडीपाडा (ता.तलासरी, जि.पालघर) येथील श्री. प्रवीण पाटील यांना अॅलोपॅथी उपचार करण्याची परवागनी नसतानाही मागील काही वर्षांपासून त्यांनी खाजगी दवाखाना सुरु करून आदिवासी रुग्णांवर उपचार करित असल्याचे माहे, मे २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर व्यक्तीची कागदपत्रे व प्रमाणपत्रे ही वैद्यकीय अधिकारी, प्राथमिक आरोग्य केंद्र, आमगाव यांनी तपासली असता त्यांच्याकडे इलेक्ट्रोपॅथी प्रमाणपत्र आढळले असून या प्रमाणपत्रावर अॅलोपॅथीचे उपचार ते रुग्णांवर करित असल्याचे निदर्शनास आल्याने त्यांचा दवाखाना बंद करण्यात आला तथापि त्यांच्यावर कोणतीही कायदेशीर कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या बोगस डॉक्टर विरोधात आजमितीस कोणतीही कारवाई न करण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार उक्त बोगस डॉक्टरवर कारवाई करण्यासह येथील आदिवासींना उत्तम आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. गिरीश महाजन (०६-०१-२०२३) : (१) होय.

(२) होय.

(३) राज्यात बोगस वैद्यकीय व्यवसायीकांवर आळा घालण्यासाठी प्रतिबंधकात्मक कार्यवाही करण्याकरिता जिल्हादंडाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय पूर्णविलोकन समित्यांची स्थापना दि.०७.०२.२००० च्या शासन

निर्णयान्वये करण्यात आली आहे .तसेच मुंबई शहर /उपनगर जिल्ह्यासाठी पोलीस आयुक्त मुंबई यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.०५.१२.२००१ च्या शासन निर्णयान्वये पूर्णविलोकन समिती स्थापन करण्यात आली आहे. सदर समित्या जिल्हातील बोगस वैद्यकीय व्यवसायीकांचा आढावा घेवून त्यांच्या विरुद्ध न्यायालयात खटले दाखल करण्याची कार्यवाही करतात.

वैद्यकीय अधिकारी, प्राथमिक आरोग्य केंद्र यांनी पोलीस निरीक्षक, पोलीस स्टेशन, तलासरी यांना दि.१३.०४.२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये मौजे कोचाई वडीपाडा येथे वैद्यकीय व्यवसाय करणारे बोगस डॉक्टरांवर गुन्हा दाखल करण्याबाबत कळविले आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सुधागड (जि.रायगड) तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयाचे मुख्य ईमारतीचे बांधकामास
होत असलेल्या विलंबाबाबत**

(४०) ४६२६६ (११-१०-२०२२). श्री.रविशेट पाटील (पेण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सुधागड (जि.रायगड) तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयाच्या मुख्य ईमारतीचे बांधकामाकरीता दिनांक २८ जून, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार रू.२०,२७,३३,३१५/- (रूपये वीस कोटी सत्तावीस लक्ष तेहत्तीस हजार तीनशे पंधरा फक्त) इतक्या प्रशासकीय मान्यतेसह मंजूरी देण्यात आली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय.

(२) असल्यास, बांधकामाबाबतच्या निविदा प्रक्रियेस विलंब होत असल्याचे निदर्शनास येत आहे, हे ही खरे आहे काय.

(३) असल्यास, सदर रुग्णालयाच्या मुख्य ईमारतीचे बांधकाम विनाविलंबाने सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (२८-११-२०२२) : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

प्रस्तूत कामाच्या अंदाजपत्रकास मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, कोंकण, मुंबई यांनी तांत्रिक मंजूरी प्रदान केलेली आहे. सद्यस्थितीत स्थापत्य कामाचे प्रारूप निविदा/विषयक कार्यवाही कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, अलिबाग यांचेस्तरावर सुरु आहे.

विद्युत कामाची प्रारूप निविदाबाबतची कार्यवाही प्रगतीपथावर असून विद्युत विभागाकडून सार्वजनिक बांधकाम विभागास प्राप्त होताच स्थापत्य कामाच्या निविदांमध्ये विद्युतीकरणाचा अंतर्भाव करून प्रारूप निविदेस अधिकक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम मंडळ रायगड यांची मंजूरी घेण्यात येईल.

मंजूरी प्राप्त होताच निविदा विषयक इतर कामे पूर्ण करून इमारतीचे बांधकाम त्वरीत सुरु करण्याचे नियोजन असल्याबाबत सार्वजनिक बांधकाम विभागाने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पालघर जिल्ह्यात मातामृत्यू बालमृत्यू तसेच बालविवाह रोखण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजना

(४१) ४६३१५ (११-१०-२०२२). श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्हा परिषदेच्या आरोग्य विभागामार्फत उपजिल्हा रुग्णालय, ग्रामिण रुग्णालयामध्ये सन २०१४-१५ ते २०२१-२२ या कालावधीत गर्भवती व प्रसूती झालेल्या मातांना आरोग्य सेवा-सुविधा योग्य प्रकारे मिळत नसल्यामुळे एकूण १२३ मातांचा मृत्यू झाल्याचे तसेच सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात २० माता तर २९४ बालकांचा मृत्यूची नोंद झाली असल्याची माहिती दिनांक १४ मे, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, पालघर जिल्ह्यात गेल्या ५ वर्षात ५०० हून अधिक बालविवाह झाल्याचे एका अहवालातून निदर्शनास आले असून बालविवाहामुळे कुपोषण व मातामृत्यूच्या संख्येत वाढ होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, मातामृत्यूचे प्रमाण रोखण्यासाठी उपजिल्हा रुग्णालयासह ग्रामिण रुग्णालयात प्रसूतीसाठी योग्य त्या सुविधा तातडीने उपलब्ध करून देण्याच्या अनुषंगाने तसेच जिल्ह्यातील बालविवाह रोखण्यासाठी शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे नाही.

- (२) मा. उच्च न्यायालयाच्या दि. १४/०३/२०२२ रोजीच्या पत्रानुसार राज्यस्तरावर नेमलेल्या त्रिस्तरीय समितीच्या अहवालानुसार पालघर जिल्ह्यात गेल्या तीन वर्षात १०१ बाल विवाह झाल्याचे नमूद केले आहे.
- (३) गरोदर मातांना नोंदणी पासून ते प्रसूती पर्यंतच्या कालावधीत गरोदर मातांची किमान चार वेळा स्त्री रोग तज्ञामार्फत तपासणी केली जाते. ग्रामीण रुग्णालये, पालघर, वाडा, मनोर, उपजिल्हा रुग्णालये, डहाणू, कासा व जव्हार या सहा संस्थांमध्ये सिझेरियन प्रसूतीची सुविधा उलब्ध केलेली आहे. IPHS अंतर्गत स्त्रीरोग तज्ञ, भूलतज्ञ व बालरोग तज्ञ यांची नियुक्ती करून गरोदर मातांच्या तपासणी, उपचार, प्रसूतीची सोय व नवजात बालकांच्या उपचाराची सोय करण्यात आली आहे.

बालविवाह रोखण्यासाठी शासनाने जिल्ह्यातील सर्व यंत्रणांना बालविवाह कायद्यासंदर्भात, माहिती महिला व बाल विकास विभागाच्या यंत्रणा व चाईल्ड लाईन १०९८ यांचे मार्फत जिल्हा स्तरावर जनजागृती करण्यात येत आहे.

जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी कार्यालय अधिनस्त यंत्रणा व चाईल्ड लाईन १०९८ यांच्या मदतीने ०५ बालविवाह प्रतिबंध करण्यात यश आले आहे. प्रत्येक ग्रामपंचायतीमधील ग्रामसेवकांना त्यांच्या ग्रामपंचायतीच्या क्षेत्रात बालविवाह प्रतिबंधक अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. जिल्ह्यामध्ये जिल्हा बाल संरक्षण कक्षाची स्थापना करण्यात आली असून या कक्षामार्फत बालविवाहाचे निर्मूलन करण्यासाठी कार्यक्रमाचे आयोजन नियमितपणे करण्यात येते. जिल्हा स्तरावर जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी कार्यालय, जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष, चाईल्ड लाईन, बाल विकास प्रकल्प अधिकारी व इतर बालविवाह प्रतिबंध अधिकारी हे संयुक्तपणे जिल्ह्यातील बालविवाह थांबविण्याकरीता प्रयत्नशील असतात, जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष, स्वयंसेवी संस्था आणि चाईल्ड लाईन यांच्या माध्यमातून बालविवाह रोखण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात येते तसेच अधिनियमाची परिणामकारक अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने विविध शासकीय व निमशासकीय यंत्रणांशी समन्वय साधण्यात येतो

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बुलढाणा जिल्ह्यात मानव विकास च्या बुडीत मजुरी निधीबाबत

(४२) ४६५१४ (११-१०-२०२२). श्री.राजेश एकडे (मलकापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बुलढाणा जिल्ह्यात मानव विकास मिशनच्या बुडीत मजूर निधीसाठी मागील आर्थिक वर्षात कोणतीही कार्यवाही झाली नसल्याने सद्यस्थितीत शासनाने ४ प्राथमिक आरोग्य केंद्रासाठी मानव विकास मिशन चे बुडीत मजुरी अनुदान दिनांक ४ मे, २०२२ रोजी प्रत्येक प्राथमिक आरोग्य केंद्राला दिली असल्याचे माहे जून, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त अदा केलेले ३१ लाख १६ हजार रुपयांचे अनुदान काही दिवस उलटून गेल्यावरही अनुसूचित जाती (एससी), अनुसूचित जमाती (एसटी) तसेच दारिद्र्य रेषेखालील (बीपीएल) गर्भवती मातांच्या बँक खात्यात जमा झाले नसल्याने त्यांना आर्थिक समस्यांना सामारे जावे लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही, खरे आहे काय
- (३) असल्यास, बुडीत मजुरी गर्भवती मातांच्या खात्यात त्वरीत जमा काण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०५-१२-२०२२) : (१), (२), (३) व (४) बुलढाणा जिल्ह्यातील ७ तालुक्यांतर्गत २८ प्राथमिक केंद्रामध्ये मानव विकास कार्यक्रम राबविण्यात येतो. सन २०२१-२२ मधील रु. १.८४ कोटी मानव विकास कार्यक्रमाचा बुडीत मजुरीचा निधी माहे मे व जून, २०२२ रोजी लाभार्थ्यांच्या खात्यावर जमा करण्यात आला आहे.

सन २०२२-२३ मधील बुडीत मजुरीचा निधी लाभार्थ्यांच्या खात्यावर जमा करण्याची कार्यवाही जिल्हा परिषद स्तरावर सुरु आहे.

अमरावती जिल्ह्यातील शासकीय रुग्णालयातील कंत्राटी डॉक्टर व कर्मचाऱ्यांना वेळेवर मानधन देण्याबाबत (४३) ४६६७२ (११-१०-२०२२). श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अमरावती जिल्ह्यातील शासकीय रुग्णालयात ३०० डॉक्टर तसेच ९०० कर्मचाऱ्यांची पदे कंत्राटी पध्दतीने भरण्यात आली असल्याचे दिनांक ११ मे, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, येथील डॉक्टर व कर्मचारी यांचे मानधन उशीरा होत असल्याने त्यांच्या अडचणी वाढल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने माहिती घेऊन येथील डॉक्टर व कर्मचाऱ्यांचे वेतन नियमित व वेळेवर देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. तानाजी सावंत (०१-१२-२०२२) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही .

(३) राज्यस्तरावरून जिल्ह्यांना वेळोवेळी अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे. त्यानुसार जिल्हास्तरावरून संबंधित कंत्राटी कर्मचाऱ्यांचे मानधन अदा करण्यात आलेले आहे. त्यामुळे सद्यस्थितीमध्ये कोणत्याही कंत्राटी कर्मचाऱ्यांचे मानधन प्रलंबित नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे येथील ससून रुग्णालयातील शवागारातील वातानुकूलीत यंत्रणा नादुरुस्त असल्याबाबत

(४४) ४६८५२ (११-१०-२०२२). श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे येथील ससून रुग्णालयातील शवागारातील वातानुकूलीत यंत्रणा नादुरुस्त असल्याने तेथे मृतदेह योग्य तापमानात ठेवले जात नसल्यामुळे त्यांचे योग्य व्यवस्थापन होत नसल्याची बाब दिनांक १४ मे २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शवागाराचे नवीन इमारतीत स्थलांतर होणार असल्याचे कारण पुढे करून देखभाल दुरुस्तीकडे दुर्लक्ष केले जात असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. गिरीश महाजन (२९-१२-२०२२) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

(२) नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महागांव (जि.यवतमाळ) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात रुग्णांची गैरसोय होत असल्याबाबत

(४५) ४७०८९ (११-१०-२०२२). श्री.नामदेव ससाणे (उमरखेड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महागांव (जि.यवतमाळ) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात आवश्यक त्या आरोग्य सुविधा असून देखील वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी यांच्या नियोजनशून्य कारभारामुळे या केंद्रांतर्गत येणा-या पाच उपकेंद्रात रुग्णांना आरोग्य सेवा मिळण्यास गैरसोय होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या संदर्भात शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (१२-०१-२०२३) : (१) हे खरे नाही.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र महागांव अंतर्गत येणाऱ्या ०५ उपकेंद्रामार्फत नियमित आरोग्य सेवा पुरविण्यात येतात. तसेच राष्ट्रीय आरोग्य अभियांतर्गत आरोग्य वर्धिनी कार्यक्रमांतर्गत ५ ही उपकेंद्रात समुदाय आरोग्य अधिकारी यांची नियुक्ती करण्यात आली असून त्यांच्यामार्फत अतिरिक्त आरोग्य सुविधा पुरविण्यात येतात.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात नवीन वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये प्रतिनियुक्तीवर डॉक्टर न देता सरळसेवा भरती प्रक्रियेने पद भरण्याबाबत

(४६) ४७६०९ (०९-११-२०२२). श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन विभागाकडून नवीन महाविद्यालये सुरु केली परंतु याठिकाणी पूर्णवेळ डॉक्टरांची पदे भरली जात नसल्याने वैद्यकीय शिक्षकांकडून नाराजी व्यक्त होत असल्याची बाब माहे एप्रिल २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, एमसीआय आणि एनएमसीच्या निरीक्षणासाठी औरंगाबादेतील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालयातील (घाटी) येथील डॉक्टरांना इतरत्र प्रतिनियुक्तीवा पाठविण्यात आले असल्याने सदर रुग्णालयातील आरोग्य सेवा विस्कळीत होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सर्व नवीन महाविद्यालयांमध्ये प्रतिनियुक्तीवर डॉक्टर न देता सरळसेवा भरती आस्थापना मंडळ (डीपीसी) आणि स्थानिक निवड मंडळ (डीएसबी) या माध्यमातून नव्या शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयात पदे भरण्यात येणार आहेत काय,
- (४) असल्यास, या अनुषंगाने शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे ,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. गिरीश महाजन (३०-११-२०२२) :(१) हे खरे नाही.

(२) आरोग्य सेवा विस्कळीत झाली हे खरे नाही.

(३) व (४)

नविन शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील पदे सरळसेवेने महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत भरणेबाबत शासन निर्णय दि.०९.०८.२०२१ अन्वये धोरण विहित करण्यात आले आहे. त्यानुसार प्राध्यापक-२२, सहयोगी प्राध्यापक-५६ व सहायक प्राध्यापक-७२ इतक्या पदांकरीता आयोगामार्फत भरती प्रक्रिया सुरु केली आहे. त्यापैकी आयोगाने प्राध्यापक-११ , सहयोगी प्राध्यापक-३८ व सहायक प्राध्यापक-३२ उमेदवारांची शिफारस केली आहे. त्यानुसार प्राध्यापक-९, सहयोगी प्राध्यापक-३१ व सहायक प्राध्यापक-१६ उमेदवारांचे नियुक्ती आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. उर्वरित

वि.स. १२८ (30)

पदांबाबत आयोगाच्या स्तरावर कार्यवाही सुरू आहे. प्रसंगत: महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत सरळसेवेने उमेदवार उपलब्ध होईपर्यंत पदोन्नतीने प्राध्यापक-२ व सहयोगी प्राध्यापक-७ यांची नविन महाविद्यालयात पदस्थापना देण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**केज (जि.बीड) तालुक्यातील उपजिल्हा रुग्णालयात शीत शव गृह (Cold Body Storage)
मंजूर करणेबाबत**

(४७) ४७६८१ (११-१०-२०२२). श्रीमती नमिता मुंदडा (केज) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केज (जि.बीड) तालुक्यातील उपजिल्हा रुग्णालयात दुर्घटना घडल्यास मृतदेह ठेवण्यासाठी शवपेटी व शीत शवगृह नसल्यामुळे ते अंबाजोगाई येथील रुग्णालयात पाठवावे लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रुग्णालयात शीत शवगृह, ८ मृतदेह ट्रॉलीसह मंजूर करणेबाबतची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.आरोग्य मंत्री यांच्याकडे दिनांक २१ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निवेदनाद्वारे केली होती, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रुग्णालयात शीत शवगृह कार्यान्वित करण्यासाठी निधी मंजूर करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (०९-०१-२०२३) : (१) हे खरे नाही

(२) व (३) होय, उपजिल्हा रुग्णालय केज येथे Two Body Mortuary Cabinet चा पुरवठा करण्यात आलेला असून ती दि. २५/०८/२०१५ रोजीपासून सुस्थितीत व व्यवस्थितीत रित्या कार्यरत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

नियमांचे उल्लंघन करून क्षय रोग रुग्णांची माहिती लपविणाऱ्या खाजगी रुग्णालयांवर कारवाई होणेबाबत

(४८) ४७९१२ (०४-११-२०२२). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्ह्यात क्षयरोग रुग्णांची संख्या आटोक्यात आणण्यासाठी आरोग्य विभाग प्रयत्नशील असतानाही सुमारे १०८ वैद्यकीय क्षेत्रातील व्यावसायिकांनी खाजगी रुग्णालयात उपचार घेणाऱ्या रुग्णांची संख्या लपविण्या प्रकरणी जिल्हा क्षयरोग केंद्राच्यावतीने दिनांक ४ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास नोटीस पाठविण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्याअनुषंगाने प्रशासनाच्या नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या खाजगी रुग्णालयांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (१०-०१-२०२३) : (१) हे खरे नाही.

ठाणे जिल्ह्यात खाजगी रुग्णालयात माहे जानेवारी २०२२ ते जून २०२२ पर्यंत क्षयरोग उपचार घेतलेल्या रुग्णांची संख्या "निक्षय" पोर्टल नुसार ६२७८ अशी आहे.

खाजगी क्षेत्रातील वैद्यकीय व्यावसायिकांना नोटिस पाठविण्यात आलेली नाही. तथापि नियमीत रुग्णनोंदणी करण्यासाठी पत्रव्यवहार केलेला आहे.

- (२) खाजगी रुग्णालयाकडून क्षयरुग्णांच्या नोंदी होत असल्यामुळे खाजगी रुग्णालयावर कारवाई करण्यात आलेली नाही.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर येथे थॅलेसेमिया आजाराचा उपचार घेत असलेल्या तीन वर्षांच्या बालिकेला रक्तपेढीतील रक्तातून एचआयव्हीची लागण झाल्याबाबत

(४९) ४८०७६ (३१-१०-२०२२). श्री.रोहित पवार (कर्जत जामखेड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर येथे थॅलेसेमिया आजाराचा उपचार घेत असलेल्या तीन वर्षांच्या बालिकेला रक्तपेढीतील रक्तातून एचआयव्हीची लागण झाल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, थॅलेसेमिया व सिकलसेलग्रस्तांना शासकीय व खाजगी रक्त पेढीतून मोफत देण्यात येणाऱ्या रक्ताची 'न्युक्लीक अॅसिड टेस्टिंग' होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, 'नॅट टेस्टेड' नसलेल्या रक्त दिल्याने 'एचआयव्ही', 'हेपॅटायटीस सी' व 'बी' होण्याचा धोका लक्षात घेता थॅलेसेमिया, सिकलसेल रुग्णांना 'नॅट टेस्टेड' मोफत रक्त उपलब्ध करून देण्याकरिता शासन विचाराधीन आहे काय,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. तानाजी सावंत (१०-०१-२०२३) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे,

रक्तकेंद्रातून देण्यात येणारे रक्त हे औषधे व सौंदर्य प्रसाधने अधिनियम १९४५ नुसार एच.आय.व्ही. अॅन्टीबॉडी टेस्ट एलायझा पध्दतीने करून देण्यात येते.

कायदयानुसार नॅट टेस्ट करणे बंधनकारक नाही. नॅट ही अतिरिक्त सुरक्षा चाचणी आहे. सदर चाचणी देखील फुलप्रुफ नाही. नॅट टेस्टमुळे "विंडो पिरीयड" हा १८ ते २४ दिवसांवरून ५ ते ७ दिवसांवर येतो.

(३) सहायक संचालक जनरल, नॅको, आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी त्यांच्या दिनांक ०२ मार्च, २०१७ च्या इमेव्दारे असे कळविले आहे की, नॅको किंवा एन.बी.टी.सी. किंवा कोणतेही नियामक प्राधिकरण नॅट टेस्ट करणे बंधनकारक करत नाही. नॅट टेस्ट ही एलायझा व्यतिरिक्त एक अतिरिक्त चाचणी आहे. नॅट टेस्ट करणे हे कायदयानुसार बंधनकारक करता येणार नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अमरावती जिल्हयातील महिला बचत गटांना मिळण्या-या कर्जपूरवठ्यात सुसूत्रता आणण्याबाबत

(५०) ४८१९९ (०४-११-२०२२). श्री.नारायण कुचे (बदनापूर), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अमित इनक (रिसोड), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.जितेश अंतापूरकर (देगलूर), अॅड.राहूल कुल (दौंड), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.जयकुमार गोरे (माण) श्रीमती जयश्री चंद्रकांत जाधव (कोल्हापूर): सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील महिला बचत गटांमार्फत विविध उत्पादनांची निर्मिती करून या उत्पादनांच्या विक्रीतून नफा मिळवून महिला आर्थिकदृष्ट्या सक्षम व्हाव्यात या उद्देशाने महिला बचतगटांना अल्प व्याजदाराने बँकामार्फत पतपुरवठा केला जातो, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात अमरावती जिल्हा हा महिला बचत गटांना कर्ज पुरवठ्यात राज्यात ९ व्या स्थानी असल्याचे निदर्शनास आले आहे , हे ही खरे आहे काय,

वि.स. १२८ (32)

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने माहिती घेऊन येथील बचत गटांना होणाऱ्या कर्जपुरवठ्यात सुसूत्रता आणून अमरावती जिल्हयाला अव्वल स्थानी आणण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. मंगलप्रभात लोढा (१२-१२-२०२२) : (१) होय.

(२) होय.

(३) बचत गटांना सुसूत्रपणे कर्ज पुरवठा व्हावा यासाठी खालील उपाययोजना केलेल्या आहेत. :-

i. राज्यात तालुका स्तरावर लोकसंचलित साधन केंद्राच्या रुपाने बचत गटांचे नोंदणीकृत फेडरेशन विकसित करून, या स्वायत्त संस्थांच्या मदतीने विविध बँकांशी सामंजस्य करार केले जात आहेत. आजपर्यंत ०८ बँकांचे महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांच्यासोबत MOU झालेले आहेत. CMRC च्या कार्यक्षेत्रातील कर्जासाठी पात्र गटांची यादी तयार करून, बँकेद्वारे त्या गटांना कर्ज मिळवून देण्यासाठी प्रस्ताव तयार करून सादर केले जात आहेत.

ii. ज्या बचत गटांवर कर्ज नाही ते निवडून त्यांना कर्ज घेऊन व्यवसाय सुरू करण्यासाठी मोबिलायझेशन करण्याचे काम CMRC द्वारे केले जाते. माविमच्या मदतीने गटांना विनासायास सुलभपणे, डोअर स्टेप स्वरूपात कर्ज मिळण्याची पध्दती विकसित केली आहे. तसेच DLCC, BLBC सारख्या फोरमवर सातत्याने आढावा, पाठपुरावा केला जातो. त्याच बरोबर संबंधित बँकांसमवेत समक्ष पाठपुराव्याचे धोरण देखील महिला आर्थिक विकास महामंडळ अवलंबिले आहेत. परिणामी, आज रोजी महिला आर्थिक विकास महामंडळ स्थापित पात्र गटांपैकी ८३% गटांवर बँक कर्ज सुरू आहे. कर्ज घेऊन त्याचा वापर उत्पादकीय कारणास्तव होईल यासाठी महिला आर्थिक विकास महामंडळ व CMRC पाठपुरावा करीत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.